

KAUPPA KAMARI

**METSÄKESKUSTELU
KAIPAA AITOA DIALOGIA.**

PARHAAT TULOKSET
KOKOONTUMALLA SAMAN
PÖYDÄN ÄÄREEN.

Lakea:

**Nykyaikainen rakentaminen
huomioi hiilijalanjäljen**

KIRISTYVÄT YMPÄRISTÖVAATIMUKSET VAUHDITTAVAT MUUTOSTA.

Kun tie yrittäjäksi käy yrityksoston kautta.

Uudistettua Finnveran yrittäjälainaa voi käyttää omistajanvaihdoksissa kauppahinnan maksamiseen. Ja kun yrityksesi alkaa kasvaa, yrittäjälainaa voi käyttää myös toimivan yrityksen oman pääoman vahvistamiseen.

Tästä se sitten lähtee.

FINNVERA

Vastuullisuus näkyy arjen tekoina

VASTUULLISUUDEN OLLESSA SISÄÄNRAKENNETTUA, SE VAIKUTTAA JA NÄKYY ARJEN PIENINÄ VALINTOINA.

Teemme yhdessä paremman paikan elää -vastuullisuusohjelma viitoittaa työnantajani S-ryhmän vastuullisuutta. Aito ja merkityksellinen vastuullisuus tarkoittaa konkreettisia, vaikuttavia tekoja sekä on läpi organisaation samalla tavalla johdettu. Vastuullisuutta voidaan edistää monella eri tavalla pienistä arjen valinnoista alkaen. Kaikki toimenpiteet eivät ole suuria pääomia vaativia, ja yllättävään moneen seikkaan löytyy helppojakin ratkaisuja. Asiakaskentältä tuleva paine kirittää meitä kaikkia. Omassa organisaatiossamme suosimme ostoissa lähituottajia ja varmistamme samalla yhteistyökumppaniemme sitoutumisen vastuullisuuden periaatteisiin. Yhteistyössä on voimaa, ja panostukset lähialueelle synnyttävät myös logistista säästöä, ovat hyväksi ympäristölle sekä lisäävät alueellista hyvinvointia.

Meillä jokaisella on yksilönä mahdollisuus toimia vastuullisesti mm. ruokahävikin minimoimisessa, käyttämällä kassakuittipalvelua tai vaikkapa seuraamalla applikaatiolla omien ruokaostojen kotimaisuutta. Hotellissa majoittuessa on mahdollista hyvittää yöpymisen ja aamiaisen hiilijalanjälki, josta kerätyt varat sijoitetaan ilmastohankkeisiin. Vähittäiskauppamaailmassa välineinä ruokahävikin vähentämiseksi toimivat elintarvikkeiden ilta-ale ja ruokajakelu. Jätteiden käsittelyssä ja lajitte- lussa käytetään myös kehittyneitä tekniikkaa. Jäte on myös raaka-ainetta.

Vastuullisen energiatehokkuustoimien eturintamassa toimimista kirittää kunnianhimoinen tavoite hiilinegatiivisuudesta vuoteen 2025 mennessä. Tämä on edellyttänyt edellä mainittujen pienten askelten lisäksi investointeja niin liikekiinteistöjen energian säästössä kuin säästötekniikassa. Esimerkiksi kylmäkoneiden tuottamaa lämpöä voidaan ohjata myös

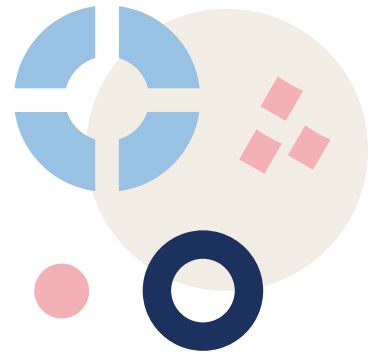
kiinteistön lämmitykseen. Energiasäästäminen on sen kalleuden myötä tällä hetkellä kaikkien mielessä ja tämä vauhdittaa monien energiatehokkuus- ja vastuullisuusaskelia, investointien siivittämistä. Uusiutuvaa energiaa tuotetaan yrityksissä yhä enenevässä määrin aurinkopaneelilla ja tuulivoimalla.

Vastuullinen työnantaja on vetovoimatekijä

Ihmiset haluavat tehdä töitä yrityksessä, jonka he kokevat vastuulliseksi ja jonka arvomaailma vastaa heidän omaansa. Tämä merkittävä asia korostuu varsinkin nyt, kun työvoimapu- la vaikeuttaa toimialasta riippumatta uusien työntekijöiden rekrytointia. Oman työnantajan tekemän työyhteisötutkimuksen tulosten mukaan henkilöstö on sitoutunut työpaikkaan, jossa kannustetaan kehittymään ja työskentelemään yli toimialojen. Työpaikan vastuullisuutta on myös se, ettei työpaikalla ilmene ikä- tai sukupuolisyriintää.

Palveluala työllistää vuosittain huomattavan joukon työelämään tutustuvia, kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita. Vastuullinen työnantaja varmistaa, että heidät otetaan vastaan lämpimästi, kohdaten heidät yksilönä, saaden heidät innostumaan alasta. Perekäytännöllä on siksi kullannarvoinen rooli annettaessa ensipuruus työelämästä ja työpaikan arvoista.

Vastuullisuuden valvomiseen on olemassa monia keinoja. Isoissa organisaatioissa voi olla esimerkiksi oma vastuullisuusyksikkö, mikä tuottaa ajantasaista tietoa, kuinka yhteiset tavoitteet ovat täyttyneet ja missä on vielä parannettavaa. Aina on parannettavaa ja tässäkin jatkuvassa oppimisprosessissa on hyödyksi verkosto sekä parhaiden käytänteiden jakaminen.

JUHAMATTI ARONEN
HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA
ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

WWW.ETELA-POHJANMAANKAUPPAKAMARI.FI

PÄÄTOIMITTAJA

Tomi Kohtanen

TOIMITUS

Petra Piironen
Hannele Hynynen

KONSEPTI JA ULKOASU

Keskuskauppakamari

TAITTO

Fano Oy

KANNESSA

Timo Mantila
Valokuva: Samuel Hoisko

PALAUTTEET:

ep@kauppakamari.fi

ILMOITUSMYNTI

Petra Piironen
Puh. 040 650 1588

JULKAISIJA

Etelä-Pohjanmaan kauppakamari,
Kirkkokatu 23, 60220 Seinäjoki

ILMESTYMINEN

Neljä kertaa vuodessa maaliskuussa,
toukokuussa, syyskuussa ja joulukuussa.

PAINO

Painotalo I-Print, Seinäjoki

JAKELU

Tämä lehti lähetetään kaikille
Etelä-Pohjanmaan Kauppakamarin
jäsenyrityksille ja -organisaatioille sekä
yhteistyökumppaneille. Jos lehden
vastaanottajaksi merkitty henkilö ei ole
enää tavoitettavissa tästä osoitteesta,
niin ilmoita siitä ystävällisesti meille,
kiitos.

ISSN 2342-8198 12

KAUPPAKAMARI

KOULUTUS
ONLINE

KoulutusOnline

Koko henkilöstön
asiantuntijuutta kehittävä
oppimisympäristö
verkossa 24/7.

Tilaa
koekäyttötunnukset
ja tutustu
maksutta!

kauppakamari.koulutusonline.fi

PÄÄKIRJOITUS

03 Vastuullisuus näkyy arjen tekoina
Juhamatti Aronen

VASTUULLISUUS

14 Sodan jaloista Suomen rakentajiksi
Timo Sormunen

18 Metsäkeskustelu kaipaa aitoa dialogia
Timo Sormunen

10

YRITYSUUTISIA

06 Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin
syyskokouksessa henkilövalintoja
Petra Piironen

08 Anora Oyj - Tavoitteena raaka-aineen
maksimaalinen käyttö – ympäristö ja
talous kulkevat käsi kädessä
Petra Piironen

10 Lakea Oy - Nykyaikainen rakentaminen
huomioi hiilijalanjäljen
Petra Piironen

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin syyskokouksessa henkilövalintoja

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin syyskokouksessa 16.11.2022 upouudella IKH Areenalla tehtiin henkilövalintoja vuodelle 2023. Puheenjohtajana jatkaa Osuuskauppa Eepeen toimialajohtaja Juhamatti Aronen. Puheenjohtajisto uusiutui muilta osin kokonaan, sillä varapuheenjohtajiksi nousivat Ilkka Oyj:n kehitysjohtaja Mikko Isoniemi, OP Etelä-Pohjanmaan pankinjohtaja Lauri Lindholm sekä Kurikan kaupungin kaupunginjohtaja Anna-Kaisa Pusa.

Kauppakamarin hallituksessa uutena jäsenenä aloittaa Atria Oyj:n johtaja Pasi Luostarinen. Muita hallituksen jäseniä ovat: Härmän Kuntoutus Oy:n toimitusjohtaja Jan-Erik Hagfors, Junkkari Oy:n tuotantopäällikkö Tuulia Holkkola, Forsfood Oy:n toimitusjohtaja Heikki Lindfors, Ähtärin kaupungin kaupunginjohtaja Jarmo Pie-nimäki, Hopea-Puro Oy:n toimitusjohtaja Annika Puro-Aho, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy:n osaamisalajohtaja Heikki Rasku sekä Isojoen Konehalli Oy:n toimitusjohtaja Matti Vainionpää.

PASI LUOSTARINEN

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin strategia

Meidän kauppakamari:

- On meitä lähellä oleva alueellinen kauppakamari, jonka jäseniä ylpeästi olemme
- Tuntee alueen elinkeinoelämän tilanteen ja on kiinnostunut yritysten ja yhteisöjen tarpeista ja tulevaisuuden suunnitelmista
- Osaa ammattimaisen viestinnän ja osaa keskustella myös hyvien asioiden huonoista puolista
- Organisoituu ja toimii vaikuttavasti ja kustannustehokkaasi
- Vahvistaa asiantuntijuutta ensisijaisesti verkostomaisella toimintamallilla

Kauppakamari tuo minulle:

- Asiantuntevaa tietoa oman yhteisöni johtamiseen
- Tietoa ihmisiä koskettavista vakavista globaaleista ilmiöistä ja pystyn myös osaltani vaikuttamaan näihin asioihin
- Uusia verkostoitumis- ja kasvumahdollisuuksia mm. jäsentapahtumiin, luottamushenkilötyöhön ja hallitustyöhön osallistumisen kautta

Kauppakamari tuottaa meille:

- Tarpeellisia ja toimintaamme kehittäviä palveluita

Faktatietoa päätöstenteon tueksi

- Apua toimintamme ja liiketoimintamme eri tilanteissa mm. verkostojen laajentamisessa ja kansainvälisessä kaupassa
- Jäsenyyden kautta uskottavuutta

Vaikuttavuus ja joukkovoima:

- Kauppakamari edustaa meitä sellaisessa paikallisessa, alueellisessa ja valtakunnallisessa kehittämistyössä (sis. projektit, kehityshankkeet, työryhmät, suhdetoiminta), johon emme aina itse pysty osallistumaan
- Kauppakamari uskaltaa ja osaa tuoda kantamme asiantuntevasti ja ratkaisukeskeisesti esille
- Koska kauppakamari toimii puolestamme maakunnan elinkeinoelämää kehittäen sekä hyödyttäen kaikkia alueen toimijoita, niin me voimme keskittyä paremmin oman toimintamme ja liiketoimintamme kehittämiseen.

Kauppakamarin arvot

YHDISTÄJÄ

Kauppakamari luo ja tarjoaa hyödyllisiä verkostoja jäsenilleen. Olemme luotettava yhteistyökumppani omissa verkostoisamme keskittyen yrityksille merkityksellisiin asioihin.

ARVONTUOTTAJA

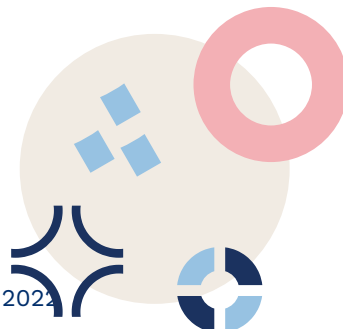
Kauppakamari auttaa jäseniään tuottamalla ja jakamalla ajankohtaista ja hyödyllistä tietoa päätösten tueksi. Olemme edelläkävijä, ymmärrämme alueen syvälliset tarpeet sekä globaalit mahdollisuudet.

VAIKUTTAJA

Kauppakamari tekee vaikuttavaa työtä Etelä-Pohjanmaan menestyksen eteen. Olemme aktiivinen ja uskottava asiantuntija ja toteutamme asioita yhteistyössä.

Missio (=miksi olemme olemassa): Tehtävämme on Etelä-Pohjanmaan menestyminen

Visio (=mitä tavoittelemme ja/tai millainen haluamme olla): Etelä-Pohjanmaan kauppakamari on alueen näkyvin elinkeinoelämän vaikuttaja ja paras menestyksen mahdollistaja yrityksille ja yhteisöille.

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin toiminnan tarkoituksena jäsenten saama hyöty

Toimintasuunnitelmalla kohti strategisia tavoitteita

- Osaava tekijä löytää paikkansa Kansainväliset rekrytoinnit, työnantajamielikuvan myönteinen edistäminen, rekrytointiosaamisen kehittäminen
- Menestyksen ja kilpailukyvyyn lisääminen HHJ, HHJ PJ ja HMJ-kurssit, KasvuOpen sparraus ja kilpailu, yritysesimerkit
- Kestävät väylät Tietoliikenne- ja liikenneväylien kehittäminen on alueen elinvoimaa ja yrittämistä tukeva tulevaisuuden investointi. Kärkiviestinä eduskuntavaaleihin yritysten tarpeet.

Resurssit mahdollistavat yhteisen suunnan toimintasuunnitelman toteuttamiseksi. Luottamushenkilöiden, kumppanien, jäsenyritysten lisäksi toimiston henkilökunta.

Hallitus kokoontuu kuusi kertaa ja valiokunnat (elinkeinovaliokunta, ICT-valiokunta, kauppa- ja palveluvaliokunta, teollisuusvaliokunta, innovaatio- ja osaamisvaliokunta ja suupohjan aluevaliokunta) 3–5 kertaa vuodessa. Sihteereinä ja koordinaattoreina toimivat toimitusjohtaja ja yhteyspäällikkö.

Koulutuspalveluina tarjotaan HHJ- ja HMJ-kurssit sekä räätälöityjä yrityskohtaisia koulutuksia että lyhytkoulutuksia teemoista, joissa kauppakamarilla on ainutlaatuista kilpailuetua. Yhteistyötä tehdään Helsingin Kamari Oy:n kanssa.

Jäsentoiminnan perusteista tärkein on verkostoitumismahdollisuudet, kuten esimerkiksi aamukaffi- ja lounastapahtumat. Jäsentoimintaa koordinoi yhteyspäällikkö.

Viestintä koostuu sähköisestä kamariviestistä sekä kauppakamarilehdestä. Kauppakamari tekee vuoden aikana myös mielipidekirjoituksia, julkaisee barometrien ja talouskyselyiden tuloksia sekä yhteisiä kan-

nanottoja. Lisäksi luottamushenkilöt tuottavat sisältöä julkaisuihin ja ovat mukana tuomassa yritysten ääntä kuuluviin. Kauppakamarin viestintää hoitaa yhteyspäällikkö.

Yhteisiä, muiden kanssa järjestettäviä tapahtumia ovat mm. KasvuOpen Kasvupolku, opiskelijoiden GrowUp-liikeideakilpailu, eduskuntavaalipaneeli ja elinkeinoelämän foorumi.

Toiminnanmittareita ovat lisääntyvät mediaosumat, koulutuksista ja tapahtumista saadut asiakaspalautteet sekä budjetin mukaiset koulutustuotot.

- Alueen ainut yritysten hallitustyön kouluttaja (HHJ ja HHJ PJ –kurssit)
- Pohjalaismaakuntien ainoa myynnin johtamisen koulutuksen järjestäjä (HMJ)
- Eteläpohjalaisten yritysten vientikaupan todistusten (alkuperätodistukset, Ata Carnet, erikoistodistukset) palveluntarjoaja
- Kauppakamari (Chamber of Commerce) on kansainvälisesti tunnustettu ja tunnistettu yritysten kumppani
- Lisäämme eteläpohjalaisten pk-yritysten rekrytointiosaamista koulutusten ja verkostoitumisen kautta sekä viestimme rekrytointiosaamisen kehittämisen puolesta ja tarpeesta.
- Tarjoamme yrityksille ja yhteisöille työkaluja jatkuvaan osaamisen ja työnantajamielikuvan kehittämiseen.
- Työskentelemme ja viestimme yhdessä verkostomme kanssa sen puolesta, että kansainvälisyys tulee yrityksille ja ihan jokaiselle osaksi arkipäivää. Tavoitteena on, että kenenkään ei tarvitse muuttaa pois Etelä-Pohjanmaalta sen vuoksi, että hänelle ei löydy työpaikkaa tai harjoittelupaikkaa.
- Edistämme matalan kynnyksen kielitaidon käyttämistä yritysten arjessa.
- Olemme mukana niissä keskeisissä hankkeissa, jotka parantavat Etelä-Pohjanmaan veto- ja pitovoimaa.

- Kumppanit: SeAMK, Seinäjoen Yliopistokeskus, Sedu, Jami, Vuoksi, SYO, EP:n Liitto, ELY-keskus, TE-toimisto
- Markkinointi- ja myyntiosaamisen kehittäminen sekä yritysten kilpailukykytekijöiden tunnistaminen mahdollistaa menestyksen. Kauppakamari on alueen tärkein myynnin johtamisen kouluttaja.
- Tulevaisuuden tekeminen edellyttää yrityksiltä lisää TKI-toimintaa. Luomme verkostoja ja mahdollisuuksia, joiden kautta yritykset voivat lisätä yhteistyötä oppilaitosten kanssa sekä hakeutumaan mukaan kansallisiin ja kansainvälisiin kehitysverkostoihin.
- Tarjoamme viennin tukemiseksi neuvontaa, ulkomaankaupan asiakirjapalveluja sekä kansainvälisen verkoston.
- Vastuullinen yritystoiminta on tulevaisuuden kilpailukeino ja autamme yrityksiä yhdessä valtakunnallisten ja alueellisten verkostojen ja hankkeiden kanssa tekemään vastuullista liiketoimintaa.
- Kumppanit: Kauppakamariverkosto, ICC, SeAMK, Seinäjoen Yliopistokeskus, Sedu, Jami, Vuoksi, SYO, Into Seinäjoki, JPYP, Viexpo, Team Finland, Finnvera, Hallituspartnerit Pohjanmaa, Vientikilta, ELY-keskus
- Teemme aktiivista viestintätöitä vihreästä siirtymästä ja kestävästä kehityksen mahdollisuuksista
- Olemme mukana tärkeimmissä hankkeissa, jotka auttavat yrityksiä tulemaan ekologisemmiksi ja olemaan hiilineutraali.
- Toimivat liikenne- ja tietoliikenneväylät ovat tärkeitä yritysten menestymiselle.
- Päärata on Eurooppa-tasoinen pääväylä ja sen pullonkaulojen korjaamiseen tulee saada nykyistä enemmän varoja.
- Kumppanit: EP:n liitto, kauppakamariryhmä, Into Seinäjoki, SeAMK, ELY-keskus

Tavoitteena raaka-aineen maksimaalinen käyttö – ympäristö ja talous kulkevat käsi kädessä

TEKSTI: PETRA PIIRONEN KUVA: PETRA PIIRONEN

ETELÄ-POHJANMAAN YHDEN TUNNETUIMMAN MAAMERKIN KOSKENKORVAN TEHTAAN ISÄNNÄN NIMI VAIHTUI REILU VUOSI SITTEN, KUN ALTIA OYJ:N JA ARCUS ASA:N YHDISTYTTYÄ ANORA GROUP OYJ:KSI. VASTUULLISUUSSTRATEGIA ON LANSEERATTU YRITYKSESSÄ KOLME VUOTTA AIEMMIN, MUTTA TÄTÄ TYÖTÄ ON TEHTY PITKÄJÄNTEISESTI JO YLI KYMMENEN VUOTTA JA JATKOKSI ON SYNTYNYT JUURI JULKAISTU VASTUULLISUUSTIEKARTTA VUOSILLE 2022-2030.

Ilmajoen tehtaan vastuullisuustyön kehityskaarta on saanut teknologiapäällikkö **Toni Ylinen-Luopa** olla näkemässä läheltä sekä mukana toteuttamassa eri vaiheita. Ylinen-Luopa on käynyt läpi varsin tyypillisen nuoren työntekijän polun: aloittanut tehtaalla vuonna 2003 kesätyöntekijänä, tehnyt Altialle v. 2007 diplomityön ja valmistunut opinnoista, jonka jälkeen hän on vaihtanut tuotantopuolen vastuutehtävistä tekniikkapuolelle. – Energiaratkaisut ja niiden eri tuotantomuodot ovat kiinnostavia ja henkilökunta on hyvin sitoutunut yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen, Ylinen-Luopa sanoo. –Energiansäästäminen on ykkösprioriteetti ja toinen merkittävä osa-alue on kiertotalouden tehokkuus ja energia-omavaraisuusasteen nostaminen, hän jatkaa. Tavoitteena on hiilineutraali tuotanto ja tämä on tärkeää bisneksessä, sillä haluamme palvella asiakkaitamme hyvin. Ympäristö ja talous eivät ole toistensa vastakohtia. Yhtiö on valinnut strategiasaan vähentää kokonaispäästöjä 38 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja lisäksi vuoteen 2050 mennessä tavoitteena on nettonollapäästöt. Koskenkorvan tislauksen tavoite on olla hiilineutraali hyvin pian, jo vuoteen 2026 mennessä. Kaikki Anoran pakkaukset tulevat olemaan v.2030 mennessä täysin kierrätettäviä ja valmistettu joko sertifioiduista lähteistä olevista tai kierrätetyistä materiaaleista.

Mihin Anoran vastuullisuusstrategia sitten nojautuu? Koskenkorvan tehtaalla Anoran vastuullisuusstrategian osana ovat fokuksessa energia, vesi ja hiilidioksidipäästöt sekä raaka-ai-

neen eli viljan maksimaalinen hyödyntäminen. Luonnontuotteena vilja uusiutuu joka vuosi ja sen kuori käytetään uusiutuvana polttoaineena. Jäljelle jäävää tuhkaa käytetään lannoitteena pellolla mahdollistaen jälleen uuden kasvin kasvamisen ja uuden sadon. Monipolttoaineratkaisuihin panostetaan. Ohrasta valmistetaan tarkkelystä, rehuraaka-aineita ja ensisijaisesti juomaetanolia, mutta myös muita etanolijakeita, jotka sopivat teknisiksi tuotteiksi. Ne, mitä ei voi käyttää, hyödynnetään energiana. Eri polttotekniikat edellyttävät lisähintaa investoinneissa, mutta pitkässä juoksussa ne ovat olleet järkeviä ratkaisuja. Erityisesti näitä aiempia päätöksiä arvostaa maailman nykytilanteessa, kun ei olla riippuvaisia esimerkiksi maakaasusta.

Kiertotalous liittyy myös vahvasti prosessiin, sillä vesi kierrätetään myös prosessin sisällä mahdollisimman tehokkaasti, jolloin puhtaan veden tarvetta voidaan vähentää. Jätevesien määrän vähentämiseen on asetettu myös kunnianhimoinen 20 prosentin vähennystavoite tulevien vuosien aikana. Lämpöpumpuinvestoinneilla tavoitellaan myös prosessin hukkaenergiaa talteenotettavaksi ja se käytetään uudelleen. Liian kylmiä vesivirtauksia lämmitetään pumppun avulla sopivan lämpöiseksi, jotta niitä voi käyttää uudelleen. Samoin jäähdytettyä vettä hyödynnetään. Tulevien vuosien aikana tavoitellaan höyryn käytön vähenemää tehdasalueella 25 prosentilla.

Akuuttiteema on samasta syystä myös sähkömarkkinaan liittyvät asiat. Tuotanto pyörii 350 päivää vuodessa vuorokauden ympäri. Sähkönkäytön joustoa tutkitaan, voidaan-

ko painottaa joitakin sähkönkäyttöhetkiä vuorokauden sisällä tai ohjata osaa toiminnoista viikonloppuihin. – Työ energian parissa on monialaista tekemistä: Laatu ei saa kärsiä ja sähköä tarvitaan tuotannossa sekä toiminnoissa, Ylinen-Luopa muistuttaa.

Kaikki työ ei näy heti ulospäin ja siksi on tärkeää palastella vaiheet sopivan kokoi- siin, saavutettaviin askeliin. Yhdessä luotu mittaristo motivoi ja auttaa tiekartan lailla seuraavaan vaiheeseen. Vuoren huipulle on pitkä matka, mutta vähitellen oikeita asioita tekemällä se on saavutettavissa.

Kuitenkin pidemmällä perspektiivillä kehitystä tarkastellessa huomaa heti, kuinka pitkälle on määrätietoisessa vastuullisuustyössä päästy. Polttoaineomavaraisuus höyryenergian tuotannossa on jo peräti 60%, samalla hiilidioksidimäärä on laskenut merkittävästi vuoden 2015 tasosta jopa 50%. Energiategohokkuuden tavoittele ohjaa kokonaisvaltaisesti toimintaa, jolloin tarkastellaan kaikkea niin valaisusta ja laitehankinnoista aina tuotantoprosessin energiategohokkuuteen. -Etsimme aktiivisesti energiaa säästäviä tuotantotapoja, Ylinen-Luopa kertoo. Ajanhermolla pysyy aktiivisella tiedon hakemisella sekä messuille ja koulutuksiin osallistumalla. – Emme voi elää pullossa, ympäröivästä maailmasta ja kehityksestä erillään. Osaamista on jatkuvasti lisättävä, eikä kaikkea voi keksiä itse. Aktiivisella kehitymisellä, oppimisen halulla ja verkostoitumisella sidosryhmien kanssa pääsee jo pitkälle. -Tuomalla esiin haasteita, voi saada vastauksia, hän toteaa. Vastauksia on saatu yhteistyöllä Motivan, valtion kestävän kehityksen yhtiön kanssa.

Motivan hallinnoimassa energiategohokkuus- sopimuksessa on oltu mukana jo pitkään.

Merkittävä osa tuotannossa käytettävästä ohrasta on lähituotantoa sopimusviljelijöiltä ja Anoralla on alueella iso merkitys suoraan ja epäsuoraan työllistävänä yhtiönä. Kaikkiaan yritys käyttää tuotannossaan noin 210 miljoonaa kiloa suomalaista ohraa, mikä on kolmasosa vapaaseen kauppaan tulevasta kotimaisesta ohrasadosta. Keskimääräinen viljan hankintaetäisyys on ollut noin 140 km. Viljahankinnan kautta työllistetään tuhansia viljelijöitä sekä esimerkiksi logistiikkayrityksiä. Anoran tehdasympäristössä on myös strategisia kumppaneita. Vilja sitoo kasvaessaan hiilidioksidia ja käymisprosessi vapauttaa sen. Yhteistyökumppani ottaa vapautunutta hiilidioksidia talteen, tekee tuotteen ja myy sen asiakkailleen eteenpäin.

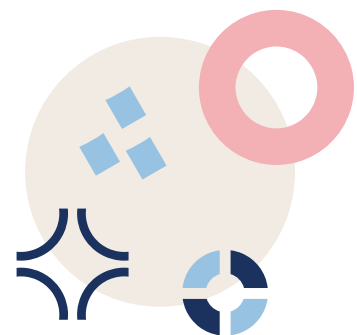
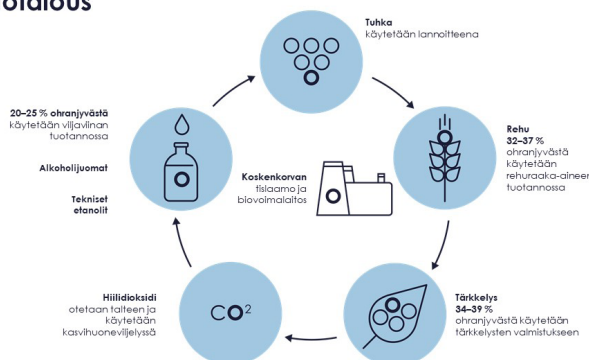
Vastuullisuus liittyy myös vahvasti ympäristöasioiden ulottamiseen koko ketjuun. Ympäristöstävälliseen viljan viljelyyn kannustetaan kouluttamalla viljelijöitä uusiutuvan viljelyn periaatteisiin, jotta löydetään tieteen avulla keinoja hiiltä varastoiin toimenpiteisiin. Anora maksaa viljelijöiden maanaytteiden analysoinnista koituvia kuluja. Viljelyssä mahdollisesti tehtävät muutokset hyödyttävät viljelijää taloudellisesti esimerkiksi säästöinä apulantakustannuksissa. Kaikki perustuu maaperään: kun pelto on vihreä, se sitoo hiilidioksidia. Kouluttamalla halutaan antaa vinkkejä, kuinka menetelmiä saadaan edelleen kehitettyä viljelypuolta energiategohokkaammaksi. Esimerkkinä tästä on mm. viljelykierto. Lisäksi halutaan kannustaa kiertotalouteen lannoitteidenkin osalta.

Vastuullisuuden edelläkävijä maailmanlaajuisesti

Koskenkorvan Kiertotalous

Hyödynnämme ohranjyvön sataprosenttisesti

- Yli 200 milj. kg suomalaista ohraa
- 99,8 % kierrätysaste
- Yli 68,8 % polttoaineomavaraisuus höyryn tuotannossa
- Yli 58 % lasku CO₂ päästöissä

Nykyaikainen rakentaminen huomioi hiilijalanjäljen

HENKILÖKUVA: SAMUEL HOISKO, RAKENNUKSET: LAKEA OY

TEKSTI: PETRA PIIRONEN

HIILIJALANJÄLJEN PIENENTÄMISEN KESKEISENÄ KEINONA PIDETÄÄN PUUNKÄYTTÖÄ RAKENTAMISESSA, SILLÄ SE ON UUSIUTUVA RAAKA-AINE JA SE SITOO HIILTÄ SEKÄ ON KIERRÄTETTÄVISSÄ. RAKENNUSALAA ON PIDETTY JOSSAIN MÄÄRIN VANHOILLISENA JA JÄHMEÄNÄ TOIMIALANA KETTERILLE MUUTOKSILLE.

Kiristyvät ympäristövaatimukset mm. lainsäädännön myötä vauhdittavat muutosta nykyistä ympäristöystävällisemmäksi. Ympäristöministeriön tavoitteena on ohjata rakennuksen elinkaaren aikaista hiilijalanjälkeä lainsäädännöllä vuosikymmenen puolivälissä. Tällä arviointimenetelmällä pyritään helpottamaan rakentamisen ilmastovaikutusten laskemista ja se kattaa rakennuksen koko elinkaaren rakennustuotteiden valmistuksesta kuljetuksiin sekä työmaatoimintoihin, käyttöön ja korjauksiin sekä elinkaaren lopulla tapahtuvaan purkamiseen ja kierrätykseen.

Valtio tukee puurakentamista, mutta jotta puurakentaminen etenisi nykyistä reippaammin valtakunnallisella tasolla, vaatisi se isojen rakennuttajatoimijoiden mukaan lähtemistä. Kunnat ovat myös tärkeässä roolissa puurakentamisen edistämiseksi johtuen niiden kaavoitusmonopoliasemasta sekä toimijana julkisessa rakentamisessa. Uusi rakennuslaki lisää rakentajan valvontavastuita. **Lakea Oy:n** toimitusjohtaja **Timo Mantilan** mukaan rakentaminen voisi olla luvanvaraista kuten sähköpuolella. - Ala voisi tällä tavoin kehittyä nykyistä huomattavasti nopeammin.

Pienempää hiilijalanjälkeä saavutetaan myös ns. ”vihreällä betonilla”, jossa sementtiä on korvattu muun teollisuuden sivuvirroista saatavilla korvaavilla sideaineilla. Vihreä betoni on jo siirtynyt asiakkaiden suunnalta rakennusvaatimuksiin. Trendinä uusissa rakennushankkeissa on myös vähenevät autopaikat sekä polkupyöräpaikkojen lukumäärää määritellään aiempaa tarkemmin. Pysäköintiloissa joudutaan usein menemään maan alle ja se on

kallista rakentamista. Sähköautojen latauspaikat ovat myös nykypäivää. Sähkön kallistuessa, on onneksi olemassa älykkäitä ratkaisuja saatavilla sähkökuormitusta tasoittamaan.

Puurakentaminen ja puukerrostalorakentaminen on hiilijalanjäljen kannalta ylivoimainen tuote. Yli 45 vuotta toiminut Lakea on rakennuttanut puukerrostaloja vuodesta 2013 alkaen. Ensimmäinen kohde toteutettiin Seinäjoen asuntomessuille kestävästi hoidetun metsän puista. Kaikkiaan tähän PEFC-projektiin (Programme for the Endorsement of Forest Certification) käytettiin 1 000 kiintokuutiota puuta. – Tuollainen määrä kestää kasvaa Suomessa alle puoli minuuttia, Mantila sanoo. Puun jäljitettävyyden Suomessa on helppoa. PEFC on kansainvälinen metsäsertifiointijärjestelmä, joka edistää kestävästä metsätaloudesta kaikkialla maailmassa.

Lakea Oy oli vuonna 2014 Jyväskylässä merkittävässä Puukuokka -kerrostaloprojektissa rakennuttajana. Arkkitehtisuunnittelusta tässä Arkkitehtuurin Finlandia -palkitussa projektissa toimi seinäjokinen **OOPEAA arkkitehtitoimisto**. Kerrostalo on yksi Suomen korkeimpia puukerrostaloja. Tuotteet puhuvat puolestaan ja osoittavat, että puukerrostalorakentamiselle olisi Suomessa hyvä osaamispotentialiaali, jolloin siitä saisi maailmalle aidon vientituotteen.

Hiilijalanjälkeen vaikuttaa paljon myös se, miten asuntoja käytetään ja lämmitetään. Lakea oy käyttää monissa koh-

teissa maalämpöratkaisuja sekä aurinkokeräimiä. Jatkossa kaikki Lakean rakennuttamat kohteet ovat A-energialuokkaa. Jotta tavoitteeseen päästään, se vaatii oikeanlaista lämmitysmuotoa tai niiden yhdistelmiä. Joissakin kohteissa on esimerkiksi maalämmöllä lämmitetty autohalli ja maakylmää on hyödynnetty asuntojen viilennyksessä. Maalämpö- ja aurinkolämpöratkaisut pienentävät rakennuksen käyttökustannuksia ja nykyisen maailmantilanteen myötä asiakkaat ovat aiempaa valmiimpia maksamaan niistä. Kaikista uusista Lakean rakennuttamista kohteista lasketaan Lakean yhteistyökumppanin toimesta hiilijalanjälki.

Lakea omaksi – sosiaalinen vastuu

Lakea Oy:lta on tähän saakka voinut joko ostaa tai vuokrata asunnon. Vuokra-asunnot ovat valtion korkotukijärjestelmän mukaisesti kohtuuhintaisia ja asukkaat valitaan asuntoihin sosiaalisin perustein. Viime vuosina uusia vuokra-asuntoja on rakennettu vähän ja on panostettu enemmän rakennusten ylläpitoon. Uudempana tuotteena on Lakea omaksi -rahoitusmalli, mikä on ns. välimuoto ostamisen ja vuokraamisen välillä. Uudessa mallissa asukas saa mahdollisuuden maksaa asuntoa itselleen pikkuhiljaa vuokraa maksamalla ja samalla vaurastua kerryttämällä omaa pääomaa, mikäli ei osta asuntoa heti. -Lakea omaksi -rahoitusmalli mahdollistaa myös asumistuen saamisen, Mantila kertoo.

5x

Lakea Oy

Seinäjoki-Tampere, Vaasa, Kokkola,
Jyväskylä-Kuopio, Pääkaupunkiseutu

54 työntekijää

Liikevaihto 23,2 MEUR

Toimitusjohtaja Timo Mantila

Perustamisvuosi 1975

Vastuullisuus luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja kykyä erottautua

TEKSTI: ARJA SUOMINEN, SENIOR ADVISOR, GREENSTEP

”VASTUULLISUUSTEOT OVAT AINA KANNATTAVIA”, TOTESI ERÄS KOKE-
NUT TALOUSAMMATTILAINEN MEILLÄ
GREENSTEPISSÄ, JA SIINÄ HÄN OLII
ERINOMAISEN OIKEASSA. KESTÄVÄ
LIIKETOIMINTA EDELLYTTÄÄ VAHVAA
VASTUULLISUUDEN AGENDAA.

Usein vastuullisuutta ajatellaan sääntelyperspektiivistä, mutta tulevaisuuden voittajia ovat ne, jotka katsovat asioita liiketoiminnan kehittämisen ja uusien mahdollisuuksien näkökulmasta. Valppaat yritykset kytkevät vastuullisuuden vahvasti strategiatyöhönsä. Ne pohtivat, miten parhaiten tunnistaa meneillään olevat toimialamurrokset, miten hyödyntää uutta teknologiaa vastuullisten operaatioiden ja uusien tuotteiden kehittämiseksi tai - mitä uutta kiertotalousmallit voisivat niille tarjota. Edelläkävijäyritykset ovat vahvasti liikkeellä uudella agendalla.

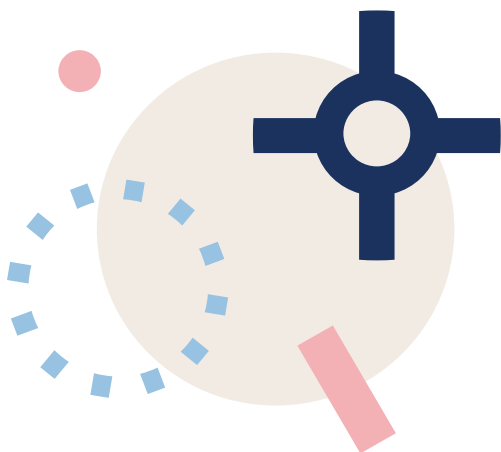
Toiset yritykset ovat lähteneet liikkeelle vähän varovaisemmin ja heitä kannustan kiihdyttämään vauhtia. Tuloksellinen vastuullisuus ei ole rakettitiedettä. Työssä pääsee eteenpäin melko tavanomaisin keinoin: kannattaa verrata omaa toimintaansa siihen, mitä markkinoilla tapahtuu. Seuraamalla sekä sitä, mitä muut tekevät ympäristön, sosiaalisen ja taloudellisen vastuun sekä toimintatapojen (ESG) kehittämiseksi, että toisaalta tutustumalla lainsäädännön kehitystä, pääsee alkuun.

Aito vastuullisuus kumpuaa kuitenkin yrityksestä itsestään. Siksi joka yrityksen pitäisi miettiä, mikä on sen syvin merkitys, mikä saa oman firman sydämen sykkimään. On hyvä rehellisesti miettiä, millaiset arvot ja toimintatavat yrityksellä on, ja miten se kohtelee muita. Ilman tällaista syväpohdintaa vastuullisuussuunnitelmat ovat kuin hiekasta rakennettu linna, joka sortuu myrskyn tullen. Viherpesu ei kannata, vaan se syö sidosryhmien luottamusta yrityksen toimintaan.

Oman, erottuvan ja kestävä liiketoimintastrategian pohjana on analyysi siitä, mitkä asiat meneillään olevassa vastuullisuuskehityksessä ovat olennaisia juuri minun yritykselleni. Toimintasuunnitelma rakennetaan näiden keskeisten teemojen ympärille. Sen työstämiseen ja toteuttamiseen kannattaa valjastaa koko henkilöstö. Olen monesti kokenut, että parhaat ideat tulevat yllättäviltä tahoilta.

Kannustaisin yrityksiä myös viestimään edistyksensä. Meillä suomalaisilla on usein periaatteena, ettei keskeneräisistä asioista paljon kerrota. Kuitenkin jo tieto siitä, että yritys tekee systemaattista vastuullisuusmatkaa, on monesti tärkeä. Niin rahoittajat kuin mahdolliset tulevat työntekijätkin ovat kiinnostuneita siitä, mitä yritys tekee kestävä kehityksen alueella.

Toimintaympäristömme muuttuu ja meidän on muututtava sen mukana. Kestävyyssysteemat ja ESG-mittarit ovat kohta kovia tulostittareita, joiden kehitystä seurataan yhtä tarkoin kuin perinteisiä talouslukujakin. Siksi jokaisen yrityksen pitäisi viimeistään nyt muodostaa oma vastuullisuusagendansa.

Kuvassa Natalya Kondratyuk

TEKSTI: TIMO SORMUNEN KUVAT: MEERI UTTI

Sodan jaloista Suomen rakentajiksi

UKRAINAN SOTA SAI LIIKKEELLE MAAHANMUUTTAJAVIRRAN, JOSTA SUOMI-KIN ON SAANUT OSANSA. NATALYA KONDRATYUK JA STANISLAVA BALANADINA TULIVAT SUOMEEN VIIME KEVÄÄNÄ – JA NÄILLÄ NÄKYMIN JÄÄDÄKSEEN. TYÖPAIKAT LÖYTYIVÄT STARTUP REFUGEE SIN AVULLA.

Asianajotoimisto Castrén & Snellmanin henkilöstön käytössä olevassa kahvilassa riittää päivän mittaan vilskettä. Vaikka kahvin ja erilaisten välipalojen menekki on ajoittain kova, Torilta ei tarvitse poistua tyhjin käsin.

Siitä pitää huolen catering-assistentti **Natalya Kondratyuk**, yksi Venäjän hyökkäyssotaa Suomeen paenneista ukrainalaisista. Vielä kuluvan vuoden alussa hän pyöritti omaa pientä konditoriaansa Kiovassa. Sieltä tie vei venäläispommituksia pakoon Helsinkiin pitkäaikaisen ystävän luo.

Päätös oli kova, sillä pariskunnan jo aikuisikään varttuneet lapset jäivät Kiovaan.

”Poikani on maanmittausinsinööri, ja tytär valmistuu pian arkkitehdiksi. He halusivat jäädä rakentamaan omaa kotimaataan, kun sota aikanaan loppuu”, Natalya toteaa.

Tärkeä työpaikkatärppi maahanmuuttajien tukiverkostolta

Heti Suomeen tultuaan Natalya suoritti hygieniapassin ja suunnisti pian sen jälkeen rekrytointitapahtumaan. Hän pestautui siivoustöihin, mutta huomasi pian sen käyvän liian rankaksi.

Kuvassa Stanislava Belandina

Sitten tuli työpaikkavinkki pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia työllistymisessä ja yrittäjyydessä auttavalta Startup Refugeesilta, jonka verkostoon kuuluu yli 1 500 yritystä, yhteisöä, julkisen sektorin toimijaa, oppilaitosta ja yksilöä. Kyseinen organisaatio on kuluneiden seitsemän vuoden aikana välittänyt yli 1 400 työpaikkaa, tarjonnut yli 9 000 erilaista kouluttautumisen- ja verkostoitumismahdollisuutta sekä tukenut yli 550 tiimiä alkuun yrittäjyydessä.

”Onneksi sieltä tuli tietoa tästä catering-assistentin paikasta. Tulin haastatteluun ja sain paikan. Tämä on ollut juuri sellaista työtä, jota halusinkin. Toimettomana en ole koskaan osannut olla”, hän nauraa.

Kielimuuri teettää töitä

Pariskunnan ajatuksissa on jäädä Suomeen pysyvästi, sillä maa tuntuu turvalliselta ja suomalaiset ovat mutkattomia, luotettavia ja ystävällisiä. Myös puhdas luonto ja vesistöt ovat yksi ihastuksen aihe.

”Minulla on nyt työ, josta pidän todella paljon. Kielimuuri teettää töitä, mutta onneksi apuna ovat eleet ja google-kääntäjä. Osaan vähän englantia, ja muutama sana suomea on jo hallussa. Lisää opitaan joka päivä. Mies on tällä hetkellä maahanmuuttajille tarkoitettulla suomen kielen kurssilla, ja iltaisin opiskelemme suomea yhdessä.”

Moni maahanmuuttaja on kokenut suomalaisen viranomaisbyrokratian hitaaksi ja kankeaksi. Natalya on kuitenkin toista mieltä.

”Meidän kohdallamme asiat ovat menneet varsin sujuvasti. Vaikka vastaanottokeskuksessa meidän ja työntekijöiden välillä oli kielimuuri, saimme kuitenkin hyödyllistä tietoa siellä jo vähän asuneilta. Teollisuuskadulla oleva Ukraina-apukeskus auttaa meitä, ja etenkin Startup Refugees on ollut isona apuna. Ilman heidän vihjettään ja kannustustaan en olisi nyt täällä. Suurin kiitos kuuluu tietysti minut palkanneille.”

Suomi kiinnosti kaupunkiarkkitehtia

Kun venäläiset hyökkäsivät helmikuussa Ukrainaan, päätti Kiovassa asunut **Stanislava Balanadina** lähteä saman tien sotaa pakoon yhdessä alle kouluikäisen tyttärensä kanssa. Matka Suomeen taitui autolla halki Euroopan ja kohdemaahan valikoitui täällä asuneen serkun suosituksista, mutta myös ammatillisista syistä.

Yhdyskuntasuunnitteluun erikoistuneen arkkitehdin kotiutumista on helpottanut koulutusta vastaava työpaikka arkkitehtitoimistossa sekä lapselle saatu hoitopaikka päiväkodista.

”Itse asiassa kaikki on mennyt paremmin kuin ennakkoon ajattelin. Samalla on alkanut harmittaa se, että emme tehneet mieheni kanssa muuttopäätöstä jo aiemmin.”

Kondratyukin tavoin Stanislava oli päättänyt työllistyä mahdollisimman nopeasti. Hän teki heti keväällä lukuisia työhaemuksia, kunnes sai Startup Refugeesin yhteyshenkilöltä listan ukrainalaispakolaisia palkkaavista tšekäläisistä arkkitehtitoimistoista.

Hakemusrumba jatkui ja AW2-arkkitehtien kohdalla tärppäsi. Toukokuussa tuli kutsu työhaastatteluun ja kesäkuun alussa allekirjoitettiin työsopimus.

Tarvittavat luvat saatiin kuitenkin kuntoon vasta paria kuukautta myöhemmin ja Helsingissä asuva Stanislava pääsi aloittamaan työt elokuussa. Tšekäläinen viranomaisbyrokratia onkin seikka, joka Suomeen saapuvan kannattaa Balandinan mukaan pitää mielessä.

”Tämä prosessi kaipasi kyllä sujuvoittamista. Monet asiat hoituvat sähköisesti, mutta byrokratiaa on silti aika tavalla. Etenkin se, että tilapäisen suojelun piirissä olevat eivät saa pankkitunnuksia, aiheuttaa monia käytännön ongelmia.”

Työ kotouttaa kotimaahan

Castren & Snellman ja AINS Groupiin kuuluva AW2-arkkitehdit ovat esimerkkejä suomalaisyrityksistä, jotka ovat päättäneet kantaa oman osuutensa sotaa pakenevien ukrainalaisten auttamisessa.

”Ukrainan sota ei ole ohi ja työpaikan tarjoaminen on varmasti yksi parhaista keinoista auttaa kokonaisvaltaisesti. Mahdollisuus oman ammatin harjoittamiseen muutenkin epävarmassa tilanteessa tuo varmasti turvaa”, toteaa johtava arkkitehti Liisa Tuohimaa AW2-arkkitehteiltä.

Castrén & Snellman on tukenut Ukrainaa sodan alusta lähtien mm. lahjoitusvaroin ja ukrainalaisten auttaminen on yritykselle tärkeä tavoite.

”Olemme iloisia, että voimme auttaa myös tarjoamalla työtä. Samalla saimme huipputekijän ja hommat hoituvat”, vastuullisuusjohtaja **Anna Kuusniemi-Laine** kertoo.

Startup Refugees

Startup Refugees tukee pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia työllistymisessä ja yrittäjyydessä. Verkosto uskoo työn ja oman toimeentulon olevan parhaita keinoja kotoutua yhteiskuntaan. Startup Refugees on vuodesta 2015 alkaen välittänyt yli 1 400 työpaikkaa, tarjonnut yli 10 000 erilaista koulutautumismahdollisuutta sekä tukenut yli 600 aloittelevaa yrittäjää.

Startup Refugees kartoittaa vasta maahan muuttaneiden osaamisen, ammatilliset tavoitteet sekä tuen tarpeen. Osaamisprofiilit kerätään Match Made in Startup Refugees -sovellukseen, jonka avulla voidaan yhdistää eri alojen ammattilaiset sopivien yritysten ja työtehtävien kanssa.

Yli 7000 osaamisprofiilin joukossa on runsaasti eri alojen ammattilaisia: kokkeja, hitsaajia, IT-alan työntekijöitä, siivoajia, rakennusalan ammattilaisia jne. Startup Re-

fugees toimii työnantajan suuntaan kuin monikielinen henkilöstöpalvelu, joka etsii sopivat työntekijät, esihaastattelee heidät ja toimii tukena rekrytoinnin eri vaiheissa. Jokainen Startup Refugeesin kautta työllistynyt suorittaa myös suomalaisen työelämään perehdyttävän Working Life in Finland -koulutuksen.

Startup Refugees tarjoaa osallistumismahdollisuuksia myös muille, kuin työvoimaa palkkaaville yrityksille. Toiminnassa on mukana laajasti eri alojen yrityksiä, yhteisöjä, julkisen sektorin tahoja ja yksityishenkilöitä. Verkostossa toimijoita yhdistää halu tehdä jotain konkreettista turvapaikanhakijoiden, pakolaisten ja maahanmuuttajien työllistämiseksi ja yrittäjyyden edistämiseksi.

SATOJEN PROJEKTIN KOKEMUKSELLA

suunnittelu • valmistus • automaatio • asennus • käyttöönotto
- kaikki saman katon alla!

Pohjolantie 7, Kauhajoki 020 741 9720 www.pinomatic.fi

Tervetuloa Riiheen!

Krista Mäki
Asiantuntija, TKI
Seinäjoen Ammattikorkeakoulu

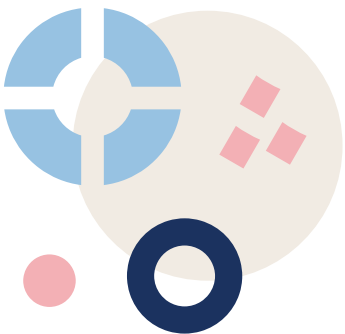
Kestävyysskriisi, energiakriisi, ilmastokriisi, materiaalien saatavuus, hintojen nousu, pandemiat, väestönkasvu, vihreä siirtymä, asiakasodotukset. Tässä vain joitain esimerkkejä ilmiöistä, jotka vaativat yhteiskunnilta, yrityksiltä sekä kuluttajilta sopeutumiskykyä. Yrityksiltä sopeutuminen edellyttää tarkastelua ja mahdollisesti muutoksia, koko toiminnan arvoketjuihin.

Työ kuitenkin palkitsee, sillä tuloksena on usein kilpailukyvyn kasvaminen tai ainakin liiketoiminnan jatkuminen. Tyytyväiset ja sitoutuneet asiakkaat, lyhyet toimitusketjut, uudet liiketoimintamallit ja yhteistyön tuomat synergiaedut ovat vain joitain kestävyuden tuomia hyötyjä yritykselle.

Usein realiteetti kuitenkin yrityksissä on, että resurssit on sidottu päivittäisen toiminnan pyörittämiseen. Apua liiketoiminnan kehittämiseen on saatavilla, jos vain tietää, mitä ja mistä etsiä. Tieto, osaaminen ja viestintä on hajanaista. Toisaalta myös alueen kehittäjäorganisaatiot saattavat tehdä päällekkäistä työtä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun Euroopan aluekehitysrahoituksella toteuttama Kiertotalouden osaamisalusta Etelä-Pohjanmaalle – CircEPOs -hankkeessa rakennetaan alustaa, joka kokoaa kestävään liiketoimintaan liittyvää tietoa ja toimijoita saman katon alle. Riiheksi nimetty alusta kokoaa kattonsa alle tietoa ajankohtaisista asioista, kuten uutisia ja tapahtumia. Riihen asiantuntijat ovat koonneet sivulle kattavan materiaalipankin, sekä tietoa siitä, mitä kestävä liiketoiminta on ja mistä lähteä liikkeelle. Riihen parvella esitellään edelläkävijäyritysten esimerkkejä siitä, miten moninaisin tavoin kiertotaloutta voidaan toteuttaa sekä listataan alueellisia toimijoita, jotka voivat auttaa yrityksiä kehittämään liiketoimintaansa.

Riihen kohderyhmä on alueen yritykset sekä kehittäjäorganisaatiot. Tavoitteena on, että Riihen palveluja hyödynnetään ja vuoropuhelua käydään aktiivisesti. Riihen perustamisen myötä resursseja on enemmän käytettävissä itse kehittämistyöhön alueella. Riihi julkaistaan vielä vuoden 2022 aikana ositteessa www.eeeperiifi.fi. Astu siis sisään Riiheen!

Metsäkeskustelu kaipaa aitoa dialogia

METSÄNOMISTAJAT, METSÄTEOLLISUUS JA LUONTOVÄKI OVAT TAITTANEET VIIME AIKONA PEISTÄ VASTUULLISESTA METSÄTALOUDESTA, KESTÄVISTÄ HAKKUMÄÄRISTÄ JA EU:N ENNALLISTAMISVAATIMUKSISTA. METSÄ GROUPIN ILMASTO- JA KIERTOTALOUSJOHTAJAN MAIJA POHJAKALLION MIELESTÄ VILKAS METSÄKESKUSTELU ON Tervetullutta. Parempiin tuloksiin kuitenkin päästäisiin kokoontumalla saman pöydän ääreen ja keskittymällä aitoon kehitysdialogiin, sillä Suomi elää metsästä myös tulevana vuosikymmeninä.

TEKSTI: TIMO SORMUNEN KUVAT: METSÄ GROUP

Suomea on perinteisesti pidetty yhtenä vastuullisen metsäteollisuuden mallimaana, jossa panostetaan metsien talouskäytön kestävyteen ja pidetään samalla huolta myös alati tärkeämmistä luontoarvoista. Metsäteollisuus on investoinut mittavasti uuteen tuotantoteknologiaan, mikä entisestään parantaa ympäristösuorituskykyä.

Moni onkin jäänyt ihmettelemään EU:n tuoreita metsä- ja ilmastolinjauksia, joissa kehujen ja kiitosten sijaan on jaettu enemmänkin moitteita täkäläisistä hakkuumääristä. Myös näkemys siitä, onko esimerkiksi nuoren metsän hoidosta saatava ja jalostukseen heikosti soveltuva pieniläpimittainen puu ylipäättään laskettavissa uusiutuvaksi energiaksi, poikkeaa Brykselin byrokraatiakäytävillä omasta tulkinnastamme.

Sekava tilanne ja epämääräiset tulkinnot harmittavat myös Metsä Groupin ilmasto- ja kiertotalousjohtaja Maija Pohjakalliota.

”Metsään ja metsien käyttöön liittyvää säädöstöä tulee nyt todella monesta suunnasta, ja valitettavasti siitä puuttuu holistinen kokonaisnäkemys. Nyt pykälien takana on esimerkiksi taksonomiaa, ennallistamista sekä Fit For 55-säädöksiä, jotka ovat osin

ristiriitaisia. Kestävän kehityksen ja kiertotalouden edistämiseksi tarvittaisiin tieteellistä systeemistä ajattelua”, tekniikan tohtori toteaa.

Hänen mielestään on silti hyvä, että EU piirtää myös metsiin liittyville arvoketjuille keskeisiä suuntaviivoja. Nyt regulaatio on kuitenkin monessa kohtaa jo liian yksityiskohtaisella tasolla, eikä se jätä riittävästi tilaa kansallisille tulkinnoille ja uusille innovaatioille.

”Eroja on myös määritelmässä, mikä on esimerkiksi primääristä tai sekundääristä biomassaa ja mikä lopulta uusiutuvaa tai fossiilista energiaa. Muovikin on määritelty EU komissiossa eri tavalla kuin globaaleissa standardeissa”, Pohjakallio toteaa.

Metsäasioille oma pyöreä pöytä

Asia ei ole yhdentekevä ja riskinä on, että epäselvien määritelmien myötä päätöksille haetaan faktojen sijaan poliittisia perusteluja. Se puolestaan lisää kierroksia myös julkisessa keskustelussa – puolesta ja vastaan.

Pohjakallion mukaan viime aikojen vilkas mielipiteenvaihto kertoo siitä, että meillä on metsiin edel-

leen varsin tiivis suhde. Keskinäisen väittelyn sijaan eri osapuolten kannattaisi kuitenkin istua yhteisen pöydän ääreen, sillä tavoite ja visio on kaikilla lopulta sama eli metsien hyvinvointi.

”Muutos on tässä kohtaa myös mahdollisuus. Erilaisen näkemysten, tutkimuksen ja rakentavan dialogin kautta on varmasti löydettävissä tasapainoinen ratkaisu”, tutkijataustan omaava Pohjakallio tähdentää.

Mallia voisi kuulemma ottaa ilmastopolitiikan pyörestä pöydästä tai muovitiekartan yhteistyöverkostosta. Niissä eri toimialojen asiantuntijat ja valtionhallinnon, alueiden sekä ympäristöjärjestöjen edustajat istuvat säännöllisin väliajoin yhteen pohtimaan ajankohtaisia asioita.

”Kun meillä on yhteinen näkemys, sitä on helpompi viedä myös EU:n suuntaan. Luontaisiin puulajeihin perustuva pohjoinen metsätalous on maankäyttömuotona varsin ainutlaatuinen ja vastuullinen tapa hankkia raaka-aineita – ja pitää metsistä laajemmin myös hyvää huolta”, Pohjakallio painottaa.

Yksi perusongelmista onkin juuri se, ettei EU:ssa ole riittävästi kirkastunut täkäläisen metsäteollisuuden, sen yhteistyöverkoston sekä tuotanto- ja arvoketjujen koko vastuullisuuskuva. Samalla säädöskeskustelu kiertyy liiaksi vain puunkäyttöön ja ilmastokysymyksiin, kun sitä pitäisi laajentaa kokonaisvaltaisemmin hiilenkiertoon ja erilaisiin puu- ja biopohjaisiin tuotteisiin, joilla korvataan esimerkiksi muovin kaltaisia fossiilisia aineita.

”KÄYTÄNNÖSSÄ JOKAISESTA KAADETUSTA PUUSTA HYÖDYNNETÄÄN KAIKKI MAHDOLLISET OSAT JOKO UUSIEN TUOTTEIDEN RAAKA-AINEENA TAI ENERGIANA”

”Käytännössä jokaisesta kaadetusta puusta hyödynnetään kaikki mahdolliset osat joko uusien tuotteiden raaka-aineena tai energiana. Myös tuotannon sivuvirrat hyödynnetään tarkasti ja viimeistenkin osalta tehdään jatkuvaa tutkimus- ja kehitystyötä potentiaalisten kumppanien kanssa”, hän muistuttaa.

Vastuullisuus on metsäteollisuuden myyntivaltti

Oman energia- ja materiaalitehokkuuden jatkuva parantaminen onkin ollut yksi suomalaisen metsäteollisuuden keskeisistä kilpailuvalteista, joka kantaa nyt hedelmää myös alati kiristyvien vastuullisuusvaateiden kautta. Toisena tärkeänä tekijänä on metsien korkea sertifiointiaste ja puuraaka-aineen jäljitettävyyden.

”Kolmas valtti ovat teolliset symbioosit, joiden myötä meillä on muun muassa integroituja sellu- ja kartonkitehtaita. Valitettavasti meiltä puuttuu edelleen lainsäädännölliset mittarit, jotka kannustaisivat luomaan näitä kiertotalouden mukaisia teollisia symbiooseja lisää. Usein kiertotaloutta mitataan vain yksittäisen ainevirran kierrätysasteella tai käytetyn kierrätysraaka-aineen osuudella.”

Myös metsien biodiversiteettiin kiinnitetään Pohjakallion mukaan koko ajan enemmän huomiota. Metsä Groupin puunhankinnassa se näkyy mm. siinä, että metsiin jätetään lahopuita sekä pihlajaa, tuomea ja raitaa – lajeja, jotka takavuosina miellettiin liki arvottomiksi.

Tuoreen linjauksensa mukaisesti Metsä Group jättää monimuotoisuudelle arvokkaat kotimaiset lehtipuut metsiin eikä osta niitä energiahakkeeksi. Suomessa yhtiö ostaa ainoastaan mäntyä, kuusta, koivua sekä alle 40-senttistä haapaa.

Lehtometsille Metsä Group suositellaan luonnonhoitoa tai vapaaehtoista suojelua.

Metsä Groupissa kestävä kehitys on jo osa jokaisen työntekijän henkilökohtaisia vuositavoitteita. Yhtiön pidemmän aikavälin vastuullistavoitteissa vuosi 2030 on rajapyykki, jolloin mm. sen tuotteiden ja tehtaiden pitäisi olla fossiilittomia, tuotannon sivuvirrat sataprosenttisesti käytössä ja metsiin jätettävän lahopuun määrä kasvanut entisestään

”Vastuullisuus ja kiertotalous ovat metsäteollisuudessa kestävä liiketoiminnan olennaisia osia. Poikkeusoloista viisastuneena vastuullisuusketjuun kannattaa lisätä entistä tärkeämpiä osina myös materiaali- ja energiaomavaraisuus sekä huoltovarmuus. Näissäkin kysymyksissä metsäteollisuuden rooli on keskeinen”, Pohjakallio lisää.

Maija Pohjakallio

Ikä: 54 vuotta

Kotipaikka: Espoo

Työ: Metsä Groupin ilmasto- ja kiertotalousjohtaja. Työskennellyt aiemmin mm. Sulapacin vastuullisuusjohtajana. VTT:llä, Kemianteollisuus ry:ssä ja Aalto-yliopistolla.

Koulutus: Tekniikan tohtori, väitös fysikaalisen kemian alalta 1996 (Teknillinen korkeakoulu, nyk. Aalto-yliopisto)

Perhe: aviomies ja kaksi aikuista tytärtä

Harrastukset: Kirjapiiri, kuntoilu ja kilpacheerleadingin seuraaminen

KAUPPAKAMARIN BACK TO WORK-ILTAKAFFIT

17.1.2023 klo. 17.00–19.00

Lankava Oy, Kauhava

LANKAVA

KAUHAVA • FINLAND • 1925

ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

INTOHIMONA MENESTYS

Monikanavaiset markkinoinnin palvelut

- Taitot
- Mainokset
- Some
- Verkkosivut
- Sisällöntuotanto
- Copywriting

fano.fi
fanoshop.fi

FANO

-Opiskele joustavasti työn ohessa, alk. 2.2.23

- ajoneuvoalan eat, ajoneuvoalan esimiestyön osaamisala
- elintarvikealan eat
- isännöinnin eat
- johtamisen ja yritysjohtamisen eat, johtamisen osaamisala
- liiketoiminnan eat
 - henkilöstöhallinnon osaamisala
 - kaupan osaamisala
 - myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala
 - taloushallinnon osaamisala
- lähiesimiestyön at
- majoitus- ja ravitsemisalalan esimiestyön eat
- palvelulogistiikan eat
- puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan eat
- tuotannon eat, työnjohtaja

Lue lisää: esimiesareena.fi

Huom! Nyt oppisopimuksella tuotekehitystyön eat
AT=ammattitutkinto EAT=erikoisammattitutkinto

redu YLPEÄSTI
TEKIJÄ

Kauppakamarin maksuttomat tapahtumat

17.1.

Back to work-iltakaffit

Lankava Oy, Kauhava

24.1.

Vastuullisuus tuo menestystä -jäsenäamupala

Seinäjoki Areena

2.2.

Kamarilounas

Hotelli Kivitippu, Lappajärvi

14.3.

HRA-tietoisku

ETÄ

31.3.

Uusien jäsenten aamukaffitilaisuus

Wirokit Oy, Seinäjoki

19.4.

Jäsenäamupala yritysten brändäyksestä

Dimes, Seinäjoki

27.4.

Suhdannebarometrin julkistus

Hotelli Alma/Pollarin talo, Seinäjoki

3.5.

LEAN-tietoisku

Tehos, ETÄ

16.5.

Sääntömääräinen kevätkokous

Ähtäri

15.6.

Kauppakamari-Golf

Härmän kylpylä

Ilmoittaudu tapahtumiin

kauppakamarikauppa.fi

Lähi- ja etäkoulutukset Seinäjoki

- 24.-25.1. **HHJQ-Puheenjohtajakurssi**
- 31.1. **Johtajuuden dialogifoorumit 2023:
Pelissä johtajan tunteet**
- 3.2.-16.3. **HHJQ – Hyväksytty hallituksen jäsen -kurssi**
- 8.2. **Hybridityön johtaminen**
- 21.2. **Uusi vuosi, uudet ansat - älä mene halpaan vuonna 2023**
- 7.3. **Johtajuuden dialogifoorumit 2023: Turvallinen ja taitava johtaja**
- 29.3. **Ota tilanne haltuun – improvisaatiosta iloa ja varmuutta esiintymiseen**
- 13.4.-11.5. **HHJQ – Hyväksytty hallituksen jäsen -ILTAKURSSI**
- 25.4. **Johtajuuden dialogifoorumit 2023: Mikä meitä johtajuudessa puhututtaa? Osallistujien toiveteema**
- 9.5. **HRA: rekrytoinnin ydin**

HR & Työsuhde

- 24.1. **Vuosilomapalkkojen laskennan erikoistilanteet**
- 25.1. **Palkka ja työkorvaus verolainsäädännössä**
- 26.1. **Tehokoulutus: Etä- ja hybridityö**
- 31.1. **Työpaikan keskeiset henkilöstösuunnitelmat**
- 1.2. **Tehokoulutus: Työaikajoustot**
- 1.2. **Esihenkilön määräaikaishuolto**
- 3.2. **Tehokoulutus: Luontoisedut työsuhteessa**
- 7.-8.2. **Työsuhteen ajokortti©**
- 9.2. **Työhyvinvointikortti©**
- 10.2. **Tehokoulutus: Kaikki koeajasta**
- 12.-16.2. **Alppiseminaari - Yrityksen sopimus-, vero- ja työoikeuspäivät**
- 14.2. **Tehokoulutus: Työnantajan vastuu työntekijöiden terveydestä ja hyvinvoinnista**
- 15.2. **Perhevapaat käytännössä**
- 16.2. **Verottajan vaatimukset matkakustannusten korvaamiselle**

Taloushallinto & verotus

- 15.12. **Ennakkoperintä 2023**
- 24.1. **Vuosilomapalkkojen laskennan erikoistilanteet**
- 25.1. **Palkka ja työkorvaus verolainsäädännössä**
- 16.2. **Verottajan vaatimukset matkakustannusten korvaamiselle**

Myynti, markkinointi & viestintä

- 15.12. **Myyjä, vahvista asiakaskohtaamisia**
- 7.2. **Tietoturvakriisit ja viestintä**
- 8.2. **Oston perusteet digiaikana -etäkoulutus**

Yrityskohtaiset, räätälöidyt koulutukset!

Haluatteko tiimisi kanssa osallistua yhdessä koulutukseen?

Onko organisaatiossasi monta henkilöä koulutuksen tarpeessa?

Ota yhteyttä
Hannele Hynynen
palveluasiantuntija
p. 050 343 3753
hannele.hynynen@kauppakamari.fi

Räätälöidään sinun tarpeisiisi sopiva koulutuspaketti!

Kauppakamari kouluttaa

Kauppakamarin monipuolinen koulutustarjonta pohjautuu asiakkaiden toivomuksiin ja tarpeisiin. Ison osan koulutuksistamme toteutamme etäkoulutuksina. Tällöin tarvitset vain nettiyhteyden ja olet mukana suorana lähetettävässä koulutuksessa omalta laitteeltasi.

Ohje ilmoittautumiseen verkkokaupassa: kaikki tilaisuudet ja koulutukset menevät ostoskorin kautta. Kannustamme tekemään henkilökohtaisen rekisteröinnin, jokainen voi tehdä omat henkilökohtaiset tunnukset, jolloin maksullisissa koulutuksissa saatte heti jäsenetuhinnan ja ilmoittautuminen on vaivattomampaa.

Autamme mielellämme, otathan yhteyttä
ep@kauppakamari.fi, (06) 429 8100

**Koko koulutusvalikoiman löydät osoitteesta
kauppakamari.fi**

Johtaminen & esimiestyö

- 24.-25.1. **HHJQ-Puheenjohtajakurssi**
- 25.1. **Tilinpäätöksen tulkinta ja tunnuslukuanalyysi -tuloslaskelman näkökulmasta**
- 26.1. **Tehokoulutus: Etä- ja hybridityö**
- 27.1. **Tilinpäätöksen tulkinta ja tunnuslukuanalyysi -taseen näkökulmasta**
- 31.1. **Johtajuuden dialogifoorumit 2023: Pelissä johtajan tunteet**
- 31.1. **Työpaikan keskeiset henkilöstösuunnitelmat**
- 1.2. **Tehokoulutus: Työaikajouset**
- 1.2. **Esihenkilön määräaikaishuolto**
- 2.2. **Osakeyhtiön tilinpäätös**
- 3.2.-16.3. **HHJQ – Hyväksytty hallituksen jäsen -kurssi**
- 3.2. **Tehokoulutus: Luontoisedut työsuhteessa**
- 7.-8.2. **Työsuhteen ajokortti**
- 8.2. **Hybridityön johtaminen**
- 9.2. **Työhyvinvointikortti**
- 9.2. **Johtoryhmätyön valmennus**
- 10.2. **Tehokoulutus: Kaikki koeajasta**
- 12.-16.2. **Alppiseminaari - Yrityksen sopimus-, vero- ja työoikeuspäivät**
- 14.2. **Tehokoulutus: Työnantajan vastuu työntekijöiden terveydestä ja hyvinvoinnista**
- 14.2. **Miten rakennat toimivan hallituksen?**
- 15.2. **Perhevapaat käytännössä**
- 16.2. **Anna Perho: Antisäättäjä™**
- 21.2. **Uusi vuosi, uudet ansat - älä mene halpaan vuonna 2023**

Kasvata osaamistasi nyt edullisesti!

Etäkoulutusten Kausikortti

Kausikortilla voit osallistua jopa kymmeneen sinua kiinnostavaan enintään yhden päivän mittaiseen etäkoulutukseen. Yhden koulutuksen hinta on keskimäärin 450 €, joten kiinteähintaisen Kausikortin käyttäjänä hyödyt todella tuntuvasti.

Kausikortilla voit osallistua myös vuosittaisiin suosikkiseminaareihimme: Työoikeuspäivä, Suuri Palkkapäivä, Johtamisen ajankohtaispäivä, Tilinpäätös- ja veropäivä sekä Ennakkoperintä.

Tilaa vielä vuoden 2022 jäsenetuhinnalla!
www.kauppakamari.fi

Jäsenetuhinta

1290 €

+alv / 12kk

minkä tahansa Suomen kauppakamarin
jäsenelle tai jäseneksi liittyvälle

Normaalihinta 1490 € +alv

Hyödynnä useamman käyttäjän hintaetu!

Jo kaksi käyttäjää saa kausikortin 300 euroa per henkilö edullisemmin. Tai haluatko mieluummin yrityskohtaisen Kausikortin? Kysy lisää: myynti@helsinki.chamber.fi

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun isäni Aulis Jääskeläinen (1934-2021) vuonna 1972 jätti elinkeinoilmoituksen ja Arkkitehti-toimisto Jääskeläisen tarina alkoi. Alkususäyksen toimiston perustamiselle antoi vuonna 1971 valmistunut Ilmajoen Seurakuntakeskus, jonka suunnittelu oli Auliksien käsialaa. Alkutaipaleen aikana työn alla oli paljon julkisia rakennuksia: terveyskeskuksia, päiväkoteja, pankkeja sekä seurakuntakeskuksia.

Uuteen nousuun laman jälkeen

Lähes parikymmentä vuotta myöhemmin, vuonna 1990 Helsingistä Seinäjoelle palasin minä, Jyrki Jääskeläinen. Minulle oli luonnollista jatkaa perheyrittämämme johdossa. Mitenkään helppoon saumaan tämä isoihin saappaisiin astuminen ei osunut, kun parhailaan elettiin pahinta lama-aikaa. Kaikesta selvitettiin ja toimisto pysyi pystyssä.

Laman jälkeen yritystoimintamme lähti uuteen nousuun ja siirryimme ennakkoluulottomasti sähköiseen piirtämiseen ensimmäisten joukossa. Sen jälkeen olemme tasaiseen tahtiin ottaneet käyttöömmme nykyaikaisempaa ja työskentelyämme helpottavaa teknologiaa. Viimeiset 12 vuotta suunnittelussamme on hyödynnetty tietomallinnusta, joka mahdollistaa arkkitehtuurin ja erilaisten ratkaisujen visuaalisen tarkastelun sekä valtavan tietomasinan hallinnan.

Valttikorttina monipuolisuus

Tänä päivänä meillä Arkkitehti-toimisto Jääskeläisellä työskentelee yhdeksän henkilöä ja tarvetta uusillekin tekijöille olisi. Harvassa arkkitehti-toimistossa suunnitellaan näin monipuolisesti erilaisia rakennuksia, kuin meillä. Seinäjoki ja lähialueet ovat sen verran pieniä paikkoja verrattuna maamme suurempiin kaupunkeihin, ettemme voi keskittyä suunnittelemaan vai tietynlaisia rakennuksia. Monipuolisuus onkin yksi valttikortteistamme, jonka ansiosta toimistomme vetää puoleensa alan osaajia sekä opiskelijoita, joita olemmekin työllistäneet kautta aikain.

Toimistossamme syntyy niin tavallisten omakotitalojen suunnittelut, kuin useiden kymmenien tuhansien neliöiden sairaala- sekä tuotantorakennustenkin suunnitelmat. Referensseistämme löytyy myös pitkä lista kirkkosanerauksia, joita olemme päässeet suunnittelemaan useille maamme vanhoille puukirkoille.

Erityisesti viime vuosilta on jäänyt mieleeni OmaSp Stadion, Ähtäri Zoo -eläinpuiston ainutlaatuinen Pandatalo sekä kansainvälisen Prima-Powerin Suomen toimipiste, joka pitää sisällään 20 000 m² tuotanto- sekä toimistotiloja. Lisäksi vuosien aikana olemme suunnitelleet Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupalle lähes kolmisenkymmentä S-markettia ja ABC-liikenneasemaa.

Erikoisosaamista ja pitkiä asiakassuhteita

Erikoisosaamisalaamme on ehdottomasti sairaalarakentaminen. Yksi pitkäaikaisimmista asiakkaistamme on Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri, jonka kanssa olemme tehneet yhteistyötä vuosia. On ollut hienoa olla mukana suunnittelemassa esimerkiksi EPSHP:n tiloista löytyvää, Suomen ainoa tehostetun hoidon yksikköä, jossa on 24kpl yhden hengen huoneita.

Vahva osaamisemme ja kokemuksemme sairaalasuunnittelusta on poikanut töitä myös muilta sairaanhoidopiireiltä.

Toisena erikoisosaamisalanamme mainittakoon urheilurakentaminen, josta erinomaisena esimerkkinä toimii 6000 katsojan kapasiteetilla OmaSp Stadion, jonka myötä on saatu toivottua kasvua tälle alueelle. Lisäksi Kuopion Stadionin hankesuunnittelu, Kokkolan Hybridistadion ja Kauhajoen IKH-Areena ovat taidonnäytteitämme urheilurakentamisen tiimoilta. Osaamisemme urheilurakentamisen tiimoilta on herättänyt kiinnostusta ulkomaita myöten.

Monet asiakassuhteistamme ovat pitkäaikaisia, jopa vuosikymmeniä kestäneitä. Kantavana voimana toimii molemminpuolinen luottamus. Meillä on mahdollisuus tarjota asiakkailemme valmiita kokonaisuuksia, jotka on suunniteltu puhtaasti asiakkaan tarpeet ja tilojen toiminnallisuus edellä. Vuosien aikana hankittu asiantuntemuksemme, yhdistettynä ennakkoluulottomaan uudistumiseemme sekä rohkeuteemme ottaa käyttöömmme uutta teknologiaa, tarjoaa lisäarvoa asiakassuhteisiimme.

Uusi aika

Elämme arkkitehti-toimistoissa murrosaikaa. Perinteisesti yritystoiminta loppui, kun jatkajaa ei löytynyt. Nykyään on täysin normaalia, että lopettamisen sijaan toimisto myydään eteenpäin ja useat, tunnetutkin toimistot, jatkavat osana suurempaa kokonaisuutta. Mitä tulevaisuus tuo meille tullessaan, aika näyttää. Rohkeasti eteenpäin.

MONIPUOLIN

1971

Aulis Jääskeläisen suunnittelema Ilmajoen Seurakuntakeskus valmistui.

1972

Aulis Jääskeläinen (1934-2021) teki elinkeinoilmoituksen ja käynnisti yritystoiminnan

ARK JÄÄ

ARKKITEHTITOIMISTO ETELÄ-POHJANMAALTA

1997-1998

Saarijärven kirkon saneeraus,
suunnittelija Aulis Jääskeläinen

2016

OmaSp Stadion,
kapasiteetti 6000 katsojaa

Tulevaisuus

2028

Lehtisen kortteli

2040

Sairaala 2040 -hanke (Ta-
voitteena rakentaa asia-
kaslähtöinen, uudistunut
ja resurssitehokas sairaala)

1990

Jyrki Jääskeläinen siirtyy
jatkamaan perheyrittä.

2017

Pandatalo, Ähtäri Zoo
-eläinpuisto

2018

Prima Power, 20 000 m2
tuotanto- ja toimistotilat

EPSHP, Seinäjoen
Keskussairaala, yhden
hengen tehohoito huone

ARKKITEHTITOIMISTO JÄÄSKELÄINEN

50 vuotta

LUKU- SUOSITUS

Talouskatsaus

Yritysten suhdanneodotukset ovat heikentyneet selvästi syyskuun kauppakamari-kyselyssä, mutta romahduksesta ei voi puhua. Liikevaihdon ja työllisyyden kohtalaisen hyvään kehitykseen riittää edelleen luottoa useimmissa yrityksissä. Suhdanneodotuksia koskevat arviot ovat silti kyselyn kaikilla osa-alueilla vaisumpia verrattuna kolme kuukautta sitten tehtyyn edelliseen kyselyyn. Talouskatsaukseen on koottu tuoreimmat arviot talouden kehityksestä ja suhdannetilanteesta.

Jukka Appelqvist, pääekonomisti, Keskuskauppakamari

Väylävisio 2050

Keskuskauppakamari, INFRA ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, SAK, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry ja Suomen Tieyhdistys ovat teettäneet Väylävisio 2025–2050 selvityksen. Selvitys sisältää tutkittua tietoa ja näkemyksiä siitä, millaisiksi Suomen tärkeimmät liikenneväylät tulisi modernisoida. Päähuomio visiossa on elinkeinoelämän tarpeissa ja tavaraliikenteessä, mutta myös henkilöliikennettä käsitellään tarvittavassa määrin.

Päivi Wood, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

2X Tuoretta tietoa

KAUPPAKAMARIEN OSAAJAKYSELY

Talouden heikkenevästä suhdanteesta huolimatta yrityksiä vaivaa vakava pula osaavasta työvoimasta. Eniten pulaa on ammatillisista osaajista, selviää kauppakamarien tuoreesta kyselystä.

Kyselyn mukaan yrityksistä noin 70 prosentilla on pulaa tai paljon pulaa osaavasta työvoimasta. Peräti 73 prosenttia yrityksistä kertoi työvoiman saatavuuden rajoittavan yrityksensä kasvua ja liiketoiminnan kehittämistä. Kyselyyn vastasi 1780 yritystä eri toimialoilta ja eri puolelta Suomea.

Mikko Valtonen, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

ILMOITUSKANAVA

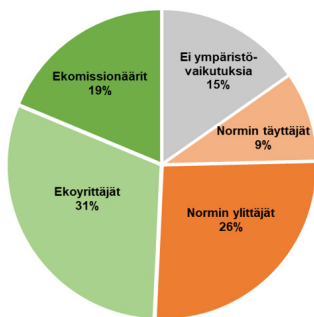
Ehdotettu ilmoittajien suojelua koskeva sääntely velvoittaa yritykset ja julkisyhteisöt, joilla on vähintään 50 työntekijää, perustamaan työntekijöilleen sisäisen ilmoituskanavan epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittamiseen. Yritysten kannattaa aloittaa valmistautuminen lainsäädännön vaatimuksiin viimeistään nyt, sillä siirtymäaika on suhteellisen lyhyt, suurilla yrityksillä vain kolme kuukautta lainvoimaantulosta.

Ville Kajala, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

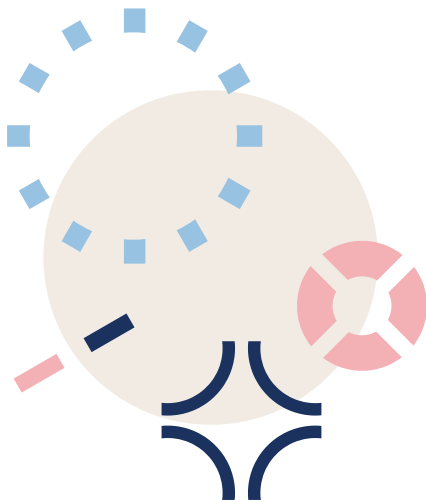
Ekologisuus on usein myös tuottavuutta

VIHREÄ SIIRTYMÄ KUULOSTAA MONEN KORVAAN EPÄMÄÄRÄISELTÄ. KÄYTÄNNÖSSÄ SE ON YKSINKERTAISESTI YMPÄRISTÖNÄKÖKULMIEN HUOMIOIMISTA ENTISTÄ LAAJEMMIN. KULUTTAJIEN KIINNOSTUS, TOIMITUSKETJUISTA NOUSEVAT VAATEET SEKÄ TIUKENTUVA YMPÄRISTÖSÄÄNTELY LISÄÄVÄT MYÖS YRITYSPÄÄTTÄJIEN MIELENKIINTOA YMPÄRISTÖKYSYMYKSIIN. MITÄ YMPÄRISTÖN HUOMIOIMINEN TARKOITTAJUU MINUN YRITYKSENI KANNALTA?

TEKSTI: ANMARI VILJAMAA, LAURA KÖNÖNEN, ANNUKKA KOIVURANTA JA SANNA JOENSUU-SALO

KYSELYYN VASTANNEISTA YRITTÄJISTÄ JOPA PUOLET NÄKI ITSENSÄ JOKO EKOYRITTÄJÄNÄ TAI EKOMISSIÖNÄÄRINÄ.

Ekologisuus ei ole eteläpohjalaisissa yrityksissä mikään uusi tulokas tai vastentahtoinen vieras. SeAMK teki syksyllä 2021 selvityksen, johon osallistui yli 200 yritystä eri puolilta maakuntaa. Yli puolet vastanneista yrityksistä oli kiinnostunut kehittämään tai ottamaan käyttöön vihreitä innovaatioita. Tästä voi päätellä, että Etelä-Pohjanmaalla on varsin hyvin tunnistettu vihreän siirtymän potentiaali oman liiketoiminnan tehostamisessa tai kasvattamisessa.

Yhtenä rintamana ei sentään edetä. Selvityksessä tunnistettiin vastausten perusteella viisi yritysten ryhmää. Ensimmäisen ryhmän yritykset kokivat, ettei heidän toiminnallaan ole mitään ympäristövaikutuksia joko oman toiminnan tai toimialansa luonteen vuoksi. Näitä yrityksiä oli 15 % vastanneista. Toisen ryhmän muodostivat normin täyttäjät, jotka tunnistavat toimintansa ympäristövaikutukset, mutta tekevät ympäristöasioiden suhteen lähinnä vain välttämättömän. Näitä oli vastanneissa 9 %. Normin ylittäjät (26 %) puolestaan ovat valmiita tekemään enemmän kuin säädökset vaativat, mutta eivät silti etsi varsinaisia uusia liiketoimintamahdollisuuksia vihreästä siirtymästä.

Jopa puolet vastanneista yrityksistä kuului joko ekoyrittäjiin tai ekomissionääreihin. Ekoyrittäjät ovat yrityksiä, jotka etsivät aktiivisesti uusia liiketoimintamahdollisuuksia vihreästä siirtymästä

tai kehittävät vihreää siirtymää edistäviä tuotteita tai palveluita. Näitä yrityksiä vastanneista oli 31 %. Lisäksi 19 % kuului ns. ekomissionääreihin, jotka kokivat vihreän siirtymän edistämisen liiketoimintansa perustaksi.

Ekologinen kestävyys kulkee usein käsi kädessä tuottavuuden kanssa. Kestävällä tuotteen ja tuotannon suunnittelulla säästetään tuotannon ja tuotantoketjun kustannuksissa. Ekologisen kestävyysnäkökulman ottaminen osaksi yrityksen TKI-työtä on luonteva askel muuttuneessa toimintaympäristössä. Moni tekee jo paljon, mutta puhuu siitä vähän. Kun yrityksen ja sen tuotteiden ekologisuutta parannetaan, samalla kannattaa miettiä, miten saadaan paras viestinnällinen hyöty.

Kirjoituksessa mainittu selvitys toteutettiin osana Etelä-Pohjanmaan liiton EAKR-rahoitusta saaneessa GreenGrow-hankkeessa. Hankkeen pää tavoitteena on vauhdittaa eteläpohjalaisien pk-yritysten vihreää ja inklusiivista kasvua tukemalla yritysten TKI-toimintaa ja yhteistyöverkostoja.

Vielä ehtii mukaan tutkailemaan vihreiden innovaatioiden mahdollisuuksia omassa yrityksessä!

Hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana Euroopan unionin COVID 19 -pandemian johdosta toteutettavia toimia.

kauppa kamarin jäsenyys kannattaa!

KAUPPAKAMARI

JÄSEN

Jäsenet saavat käyttöönsä kamarin monipuoliset jäsenedut ja -palvelut. Asiakkaillesi ja yhteistyökumppaneille kauppakamarin jäsenyys viestii vastuullisesta yritystoiminnasta.

HYÖDYNNÄ JÄSENETUJASI:

- KOULUTUKSET JA SEMINAARIT JÄSENHINTAAN
- MAKSUTTOMAT NEUVONTAPALVELUT
- KANSAINVÄLISTYMISEN PALVELUT
- VERKOSTOT ELINKEINOELÄMÄÄN, YRITYKSIIN JA JULKISHALLINTOON
- TEHOKAS VAIKUTTAMISKANAVA ALUEEMME ELINKEINOELÄMÄN KASVUUN JA KILPAILUKYKYYN

Kysy lisää, neuvomme mielellämme

ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

ep@kauppakamari.fi

p. 06 429 8100

KAUHAVA

Häjä Distilling Company Oy

KUOPIO

Kiho Oy

KUREJOKI

Aleksi Peltoniemi Oy

LAPPAJÄRVI

Lappajärven kunta

SEINÄJOKI

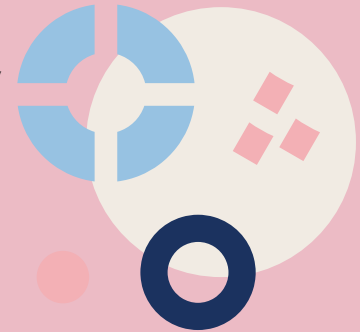
Etelä-Pohjanmaan hevosjalostusliitto Ry
Léckle Oy
Toistaitooset Freistaajat Oy

SÄÄSKINIEMI

Sydänmaan Maanrakennus Oy

TEUVA

Koskirent Oy

Otamme
mielellämme
vastaan vinkkejä
yritysten tärkeistä
merkkipäivistä!

*Paljon onnea 40-vuotiaalle
Helatukku Oy:lle!*

*Lämpimät annittelut 50v täyttävälle
Arkkitehtitaitimisto Jääskeläinen Oy:lle!*

Yritysten energiansäästöteot ovat ratkaisevassa roolissa

MIKA LINTILÄ
ELINKEINOMINISTERI

Haastavan energiatilanteen vaikutukset tuntuvat laajasti koko Euroopassa. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja Putinin hinnat heijastuvat voimakkaasti suomalaisyritysten toimintaan kotitalouksien ja julkisen sektorin lisäksi.

Vaikea tilanne vaatii yhteisiä ratkaisuja. Vastuullinen ja nopein keinomme energiakriisin hillitsemiseen on energiansäästö. Se on jokaisen yrityksen ulottuvilla ja sillä saavutettavat hyödyt ovat kiistattomat.

Energiansäästötoimet ja investoinnit energiatehokkuuteen lisäävät yritysten kustannustehokkuutta, niin lyhyellä kuin pitkällä tähtäimellä. Joka tapauksessa hyödyt palvelevat koko yhteiskuntaa tulevan talven aikana. Energiankulutuksen vähentäminen hillitsee energian hintojen nousua, turvaa energian riittävyyttä ja ylläpitää sähköjärjestelmien vakautta.

Ilokseni olen saanut jo huomata, että yritykset ovat toimineet aktiivisesti energiansäättämisessä. Iso kiitos siitä. Energiateollisuuden mukaan säästöä on tapahtunut noin 10 prosenttia viime vuoden tilanteeseen verrattuna. Astetta alemmas -energiansäästökampanja on osoittanut vaikutuksensa. Lähes 700 yritystä ja työyhteisöä on virallisesti mukana. Uusista energiansäästöideoista saakin kuulla päivittäin.

Investoinnit uuteen energiateknologiaan ovat myös olennaisia. Ne auttavat vaikeassa energiatilanteessa, mutta ennen kaikkea ne vahvistavat energiaomavaraisuutta ja teknologista muutosta, jota myös vihreäksi siirtymäksi kutsutaan. Yritysten rooli myös tässä positiivisessa murroksessa on ratkaiseva.

VINKKEJÄ:

Astetta kannattavampi pk-teollisuus:

Tehtaissa kannattaa tehdä kaikki käyttötekniset toimet energian säästämiseksi. Säättöjen ja asetusten muuttaminen energiatehokkaimmiksi ei edellytä investointeja, mutta vaatii osaamista. Ota avuksi energia-ammattilainen.

Astetta energiatehokkaampi palvelukiinteistö:

Isojen kiinteistöjen energiankulutusta on mahdollista vähentää oikeilla säädöillä ja asetuksilla. Avainasemassa ovat tarpeenmukainen ja oikein säädetty lämmitys, ilmanvaihto, valaistus, vedenkäyttö, jäähdytys ja sähkölämmitykset. Opasta, kannusta ja osallista kiinteistön käyttäjiä energiansäästöön.

TAPAHTUMAT TEKEE NÄKYVÄKSI

i-print

www.iprint.fi

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin JEESAAJAT

Kauppakamari auttaa kasvuhaluista yrityksistä maailmalle. KV-jeesajat-verkostomme kokeneet kansainvälisen kaupan ammattilaiset jeesaavat jäsenyrityksiämme kasvun polulla.

Voit kysyä neuvoja, vinkkejä ja apua maksutta.

Anne Viitala
Senior Advisor
Puh. 0400 811 490
anne.viitala@viexpo.fi

- Maksuton vientineuvonta
- markkinaselvitykset
- yritysten kehittämispalvelut
- markkinaselvitysmatkat
- kansainväliset messut
- vientiprojektit yritysryhmille

Juha Lahtinen
CEO, partner
Export Maker Oy
puh. 050 036 5851
juha.lahtinen@exportmaker.fi

- kansainvälistymisstrategian laatiminen ja toimeenpano
- kv-uusasiakashankinta
- PK-yritysten viennin aloittaminen ja kehittäminen
- jälleenmyyntiverkoston rakentaminen
- erityiskokemus Kaakkois-Aasia (Indonesia), Pohjois-Amerikka ja Euroopasta Puola, saksankieliset maat, Benelux-maat, Ranska, Brittein saaret ja Pohjoismaat

Jari Vänskä
vientipäällikkö, Atria Suomi Oy
puh. 044 980 8698
jani.vanska@atria.com

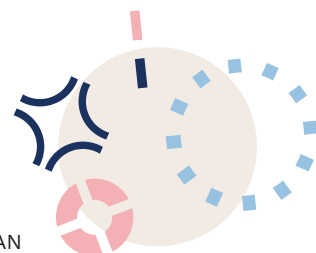
- Aasian ja Kiinan kauppa
- vienti ja tuonti
- koneiden ja laitteiden kauppa
- elintarviketeollisuus

Marko Luoma
toimitusjohtaja
MT Xport Consultants Oy
puh. 045 880 3770
marko.luoma@xport.fi
Viennin aloittaminen ja
vientisuunnitelman tekeminen

- markkinaselvityksen tekeminen
- kv-uusasiakashankinta
- jälleenmyyntiverkoston rakentaminen, laajentaminen ja tehostaminen
- kansainvälisten meddujen toteuttaminen
- sähköiset myyntikanavat

Jaakko Saha
logistiikkapäällikkö
Tuoretie Oy
puh. 040 550 7333
jaakko.saha@tuoretie.fi

- vienti, tuonti, passitus
- tullaus ja huolinta
- kuljetussopimukset ja kuljetusvakuutukset
- viranomaisyhteistyö (Tulli, Mavi, Evira)
- kumipyöräkuljetukset, koko Eurooppa (lämpötilasäädellyt)
- konttiliikenne ympäri maailman, meri-, lento- ja kumipyöräliikenne kokonaisuudessaan

ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

Kamarikuulumiset

ILMOITUSTAULU

Hyväksytty Myyntijohtaja -kurssin kolmas jakso alkoi näin Häijysti, uusia kauppakamarin salmiakkeja maistellen.

Syksyn johtajuuden teema-aamut olivat mielelön menestys! Tupa oli täynnä joka tapahtuma-aamussa, ja vapautuvia paikkoja jonotettiin. Nämä suosittu aamut saavatkin jatkoa keväällä, kun johtajuuden dialogifoorumit käynnistyvät.

Jäsentemme kouluttautumista ja menestystä edistäen tarjoamme laajan valikoiman koulutuksia, joiden suosio etätoteutuksella jatkuu. Tässä käynnissä esihenkilön työkalupakki -koulutus Teamsin kautta.

Ihanan harjoittelijamme Valerijan syksyn viimeistä työpäivää juhlistettiin milläs muullakaan kuin pizzalla!

Koulutuksissa ja tapahtumissa panostamme siihen, että tarjotut ovat aina viimosen päälle. Tässä herkkuja Seinäjoen kaupunginteatterin syksyn Back to work -aamupalatapahtumasta.

Iloiset ja onnelliset kauppakamarilaiset pönöttämässä uusien työsuhdessäköpöriensä kanssa. Kovaa käyttöä pyörät ovat heti saaneetkin, satoja kilometrejä kertyi jo kesän aikana mittariin.

YHTEYSTIEDOT

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

Kirkkokatu 23, 60220 Seinäjoki

www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi

Toimitusjohtaja

Tomi Kohtanen

P. 050 506 2755

tomi.kohtanen@kauppakamari.fi

Yhteyspäällikkö

Petra Piironen

P. 040 650 1588

petra.piironen@kauppakamari.fi

Vaikuttaminen, verkostoituminen, jäsenasiat, viestintä, neuvonta- ja asiantuntijapalvelut

Palveluasiantuntija

Hannele Hynynen

P. 050 343 3753

hannele.hynynen@kauppakamari.fi

Koulutusasiat, neuvontapalvelut, laskutus, tapahtumajärjestely

Assistentti

Amanda Pihlaja

P. 040 533 8537

amanda.pihlaja@kauppakamari.fi

Neuvontapalvelut, laskutus, ulkomaankaupan asiakirjat, markkinointi

LIITY JÄSENEKSI

Kauppakamarin jäsenyys on mahdollisuus olla mukana yhdessä kehittämässä yrityksille tärkeitä asioita niin maakunnassa kuin laajemminkin.

Täytä liittymislomake nettisivuilla

www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi/jasenyys

ja tule mukaan vahvaan verkostoon!

Q&A LAKIMIEHELTÄ

TÄLLÄ PALSTALLA KOKENEET LAKIMIEHET RATKOVAJÄSENTEMME ONGELMIA LAJIN NÄKÖKULMASTA.
LÄHETÄ KYSYMYKSESI PETRA.PIIRONEN@KAUPPAKAMARI.FI

SAIRAUSSPOISSAOLOJEN JURIDIKASTA

Työsopimuslain mukaan työntekijä on oikeutettu sairausajan palkkaan, jos hänen työsuhteensa on kestänyt vähintään yhden kuukauden ennen sairauden alkamista. Periaatteena on, että työntekijä saa sairausajalta saman palkan kuin hän olisi työssä ollessaan saanut säännöllisenä työaikana. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle sairauspoissaoloista työnantajan ohjeiden mukaan.

Selvitys työkyvyttömyydestä - asiantuntijasuositus

Työntekijän on pyydettäessä esitettävä työnantajalle luotettava selvitys työkyvyttömyydestään. Työnantajalla on oikeus edellyttää selvitystä lääkärin laatimalla todistuksella. Työnantajalla on myös oikeus määrätä työntekijä valitseman lääkärin tarkastettavaksi. Lääkärintodistus on välttämätön sairausloman pitkeytyessä työnantajan hakiessa korvausta Kansaneläkelaitokselta.

Työtuomioistuimen tapauksessa 2010-119 työntekijä oli ollut terveyskeskuslääkärin antaman sairauslomatodistuksen perusteella sairauslomalla. Työnantaja oli osoittaessaan työntekijän työterveyslääkärin vastaanotolle menettelyt työehtosopimuksen määräysten mukaisesti. Koska työterveyslääkäri oli arvioinut työntekijän pystyvän osallistumaan työkokeiluun, ei työntekijällä ollut oikeutta sairausajan palkkaan viimeksi mainitun tutkimuksen jälkeisiltä terveyskeskuslääkärin työkyvyttömyysarvioon sisältyviltä päiviltä.

Työntekijän sairausloma oli jatkunut yksityisen käsikirurgin antaman todistuksen perusteella. Työterveyslääkäri oli käsikirurgia konsultoituaan pysynyt aiemmassa arvioissaan työntekijän työkyvystä. Työnantajan menettely oli asiallisesti täyttänyt työehtosopimuksessa asetetun vaatimuksen, jonka mukaan palkanmaksuvelvollisuus ratkaistaan epäselvissä tapauksissa työnantajan nimeämältä lääkäriltä hankitun uuden lausunnon perusteella. Yhtiöllä oli ollut peruste kieltäytyä työntekijän sairausajan palkan maksusta myös hänen poissaolonsa jälkimmäiseltä jaksolta.

ANTTI PALMUJOKI, ASIANAJAJA
ANTTI.PALMUJOKI@LAW.FI

KIRJOITTAJA TOIMII SEINÄJOELLA TOIMIVAN BLF ASIANAJAJATOIMISTO OY:N OSAKKAANA VASTAEN TYÖOIKEUDEL-
LISISTA TOIMEKSIANNOISTA

Mahdollisuus todeta sairauspoissaolon tarve omalla ilmoituksella (niin sanottu omailmoitusmenettely) esimiehelle on yleistynyt. Alakohtaisissa työehtosopimuksissa tai työpaikkakohtaisesti oma ilmoitus voi tiettyjen sairauksien osalta riittää 1-3 päivän (jopa yhdeksän päivän) sairauspoissaolosta. Lisäksi on saatettu sopia siitä, että sairauspoissaolon tarvetta voi arvioida myös työterveys-, sairaan- tai terveydenhoitaja taikka fysioterapeutti, ennen kuin edellytetään lääkärin arviota. Työehtosopimuksissa on laajasti hyväksytty terveydenhoitajan antama todistus riittäväksi selvitykseksi epidemiatapauksissa. Lääkärin todistaminen työkyvyttömyydestä alkaa ajankohdasta, jolloin hän itse toteaa työkyvyttömyyden.

Sairausajan palkan maksamisen edellytyksenä on, että työstä poissaolo johtuu sairauden tai tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä, työkyvyttömyyttä ei ole aiheutettu tahallisuudella tai törkeällä huolimattomuudella, sairauspoissaolon peruste on osoitettu luotettavalla selvityksellä, sairauspoissaolosta on ilmoitettu työnantajalle asiaan kuuluvalla tavalla ja lisäksi se, että sairaudesta tai tapaturmasta aiheutuu kyvyttömyys työehtosopimuksen mukaisesti tehtäviin.

Työnantaja arvio asiantuntijasuosituksen perusteella, myönnetäänkö työntekijälle sairauslomaa. Samoin työnantaja päättää työntekijän esittämän selvityksen perusteella myönnetyn sairausloman palkallisuudesta tai palkattomuudesta. Lääkärin sairauslomatodistuksesta huolimatta työnantajalla ei ole palkanmaksuvelvoitetta esimerkiksi silloin kun poissaolo johtuu kosmeettisista toimenpiteistä (esteettisen kirurgian toimenpiteet), hedelmöityshoidosta tai näönkorjausleikkauksesta, koska tällöin kyse ei ole lääketieteellisestä sairaudesta tai sellaisen hoitamisesta, jota laissa edellytetään. Lisäksi tulee huomioida, että työntekijän työkyvyttömyyden syystä riippuen, työnantajalla saattaa olla myös mahdollisuus määrätä työntekijä sellaisiin työehtosopimuksissa määriteltyihin työtehtäviin, joihin nähden työntekijä ei ole työkyvytön.

ILMOITUSTAULU

Korkeimman oikeuden tapauksessa 1993:150 työntekijä oli esittänyt sairauden aiheuttamasta työkyvyttömyydestään kaksi lääkärintodistusta. Työnantajalla oli ollut perustellut syyt epäillä selviytyksen luotettavuutta ja siten poikkeuksellisesti osoittaa työntekijä erikoislääkärin lisätutkimuksiin. Työntekijä oli laiminlyönyt noudattaa kehotusta eikä hän ollut muullakaan tavoin esittänyt luotettavaa selvitystä työkyvyttömyydestään. Työnantaja ei ollut velvollinen suorittamaan työntekijälle sairausajan palkkaa

Työtuomioistuimen tapauksessa 2011-49 oli kysymys puolestaan siitä, että työterveyslääkärin kirjoittaman lääkärintodistuksen mukaan työntekijä oli rintalihaksen revähdyksen johdosta työkyvyttömyyteen autopeltiseipän työhönsä, mutta ohjeistus- ja ohjaustyön teettäminen oli sairauden puolesta mahdollista. Kun työntekijä oli kieltäytynyt työnantajan hänelle tarjoamasta hänen työkykynsä kannalta soveltuvasta uuden työntekijän ohjaus- ja opastustyöstä, työnantajalla on ollut peruste kieltäytyä sairausajan palkan maksamisesta.

Sairausajan palkka

Työnantaja suorittaa sairausvakuutuslain mukaiselta karenssiajalta täyden palkan. Sen jälkeen lain mukaan palkanmaksuvelvollisuutta ei ole. Lain mukaan sairausajan palkkaa maksetaan sairastumispäivältä, jos se olisi ollut työntekijän työpäivä, ja sitä seuraaviin yhdeksään arkipäivään sisältyviltä työpäiviltä. Arkipäiviin ei lasketa mukaan pyhäpäiviä. Työsopimuslain säännös on yhteensovitettu sairausvakuutuslain kanssa, jonka mukaan vakuutetun oikeus päivärahaan alkaa sairastumispäivää seuranneen yhdeksännen arkipäivän jälkeen. Useissa työehtosopimuksissa on sovittu oikeudesta lakisääteistä pidempiin sairausajan palkkoihin. Palkallisen sairausloman pituus on tarkistettava aina erikseen alan työehtosopimuksesta.

Palkallisen sairausloman jälkeen työntekijä alkaa saada sairauspäivärahaa, jota maksetaan enintään 300 arkipäivältä. Kela osallistuu yli 10 päivää kestävänsä sairausajan palkan kustannuksiin tai maksaa päivärahaa sairastuneelle. Jos työnantajan on työehtosopimuksen tai työsopimuksen perusteella maksettava sairausajan palkkaa sairauspäivärahan omavastuuajan päättymisen jälkeen, Kela maksaa sairauspäivärahan tältä ajalta suoraan työnantajalle. Jos työnantajan maksama sairausajan palkka on pienempi kuin Kelan tarjoama sairauspäiväraha, Kela maksaa erotuksen työntekijälle.

Kelan maksamaa sairauspäivärahaa varten tarvitaan lääkärintodistus. A-lääkärintodistuksella voi saada sairauspäivärahaa yleensä enintään 60 arkipäivää. Sen jälkeen tarvitaan B-lääkärinlausunto tai muu selvitys työkyvyttömyydestä. Lisäselvityksiä saatetaan pyytää jo aiemmin.

Sairauspoissaolo koeaikana

Työsopimuslain mukaan työnantaja ja työntekijä voivat sopia enintään kuuden kuukauden pituisesta koeajasta. Jos työntekijä on koeaikana ollut työkyvyttömyyden tai perhevapaan vuoksi poissa

työstä, työnantajalla on oikeus pidentää koeaikaa kuukaudella kuitakin työkyvyttömyys- tai perhevapaajaksoihin sisältyvää 30 kalenteripäivää kohden.

Työntekijällä on oikeus täyteen sairausajan palkkaan, jos työsuhde on jatkunut vähintään kuukauden ajan ennen sairastumista. Jos työsuhde on kestänyt alle kuukauden, työntekijä on oikeutettu saamaan puolet palkasta. Palkanmaksuehdot on tarkistettava aina erikseen alan työehtosopimuksesta, koska niissä on saatettu sopia työsopimuslain säännöksiä paremmista palkanmaksun ehdoista.

Päällekkäiset poissaolon perusteet ja sairausajan vaikutus vuosilomaan

Jos sairastuminen sattuu päällekkäin esimerkiksi lomautuksen, lakon, virka- tai työvapaan kanssa, tilanne ratkaistaan pääsääntöisesti niin sanotun aika-prioriteettiperiaatteen mukaan eli poissaolon perustetta ja sen vaikutusta arvioidaan ensimmäiseksi alkaneen syyn perusteella. Jos työntekijä on esimerkiksi sairaana lomautusilmoitusta annettaessa ja edelleen työkyvyttömänä lomautuksen alkaessa, poissaolon katsotaan johtuvan sairaudesta ja työntekijälle maksetaan sairausajan palkka. Jos taas työntekijä sairastuu lomautuksen alkamisen jälkeen, poissaolon syynä on lomautus eikä työnantaja maksa sairausajan palkkaa samanaikaisesti sairaus- ja lomautusajalta.

Työntekijällä on oikeus saada palkallista vuosilomaa 2,5 päivää kultakin täydeltä loman määräytymiskuukaudelta. Jos työsuhde on lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä jatkunut yhdenjaksoisesti alle vuoden, työntekijällä on kuitenkin oikeus saada vain kaksi arkipäivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta. Lomanmääräytymisvuosi on 01.04. -31.03. välinen aika.

Lomaa ansaitaan joko 14 päivän tai 35 tunnin säännön mukaan. 14 päivän säännön piiriin kuuluvat työntekijät, jotka sopimuksen mukaan tekevät työtä kaikkina kuukausina vähintään 14 päivää. 35 tunnin ansaintasäännön piiriin kuuluvat työntekijät, jotka tekevät työtä kuukaudessa alle 14 päivää, mutta vähintään 35 tuntia. Työsäolopäivien veroisina päivinä/tunteina pidetään eräitä poissaoloja, kuten vuosiloma, sairauspäivät sekä raskaus- ja vanhempainvapaapäivät eli sairauspäivät eivät vaikuta vuosiloman ansaintaan.

Antti Palmujoki
asianajaja

040 531 5588
antti.palmujoki@law.fi

Kirjoittaja toimii liikejuridiikkaan keskittyneen BLF Asianajotoimitus Oy:n osakkaana. Hänellä on yli 20 vuoden käytännön kokemus työoikeudesta.

HHJ

HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN®

Ilmoittaudu: etela-
pohjanmaankaup-
pakamari.fi

HHJ

HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN®

KURSSI

HHJ-kurssi innostaa aloittamaan ja kehittämään hallitustyöskentelyä sekä tarjoaa uusia ideoita nykyisten toimintatapojen ja näkökulmien uudistamiseen.

Hyvällä hallitustyöllä edistetään yritystoimintaa.

KENELLE?

- Soveltuu hallitustyötä jo tekeville tai sitä suunnitteleville
- Sis. viisi puolen päivän jaksoa, ryhmätyö kohdeyrityksessä & sekä lukupaketti

HHJ-ryhmätyö

Kohdeyritykselle erinomainen mahdollisuus saada yhdeksi päiväksi käyttöönsä "advisory board" ja sitä kautta pohtia yrityksen tulevaisuuden strategioita ja hallitustyöskentelyn tuottamaa lisäarvoa. Ryhmätyöhön kohdeyritykseksi pääsee kolme ensimmäistä hakijaa - voit varata yrityksellesi kohdeyrityksen paikan jo ennakkoon ottamalla yhteyttä

hannele.hynynen@kauppapakamari.fi

Kevät 2023 kurssit

24.-25.1. HHJ PJ-kurssi | Seinäjoki

3.2.-16.3. HHJ-kurssi | Seinäjoki

UUTTA!

Eikö päiväkurssi sovi kalenteriisi? Toiveesi on kuultu, ja nyt suosittu HHJ-kurssimme järjestetään myös iltatoteutuksena!

13.4.-11.5. klo. 15.30-21.00
Seinäjoki

Save the date: HHJ PJ-kurssi kesäkuu

"Paras koulutus mihin olen urallani osallistunut!"

"HHJ on avannut silmät monessa asiassa."

"Selkeytti hallituksen roolia"

"Ryhmätyöt antoisia ja hyödyllisiä"